

ZAPIK

DEC '13

KLUB ŠTUDENTOV
KRANJ

brezplačna revija za študente in dijake

Intervju:

**Miha Petran, predsednik
Kluba študentov Kranj**

e-Zapik:

**Y U NO READ
THIS?**

Švic:

**Plezalni dnevi
Kranja**

Osišče:

**Spremembe v
visokem šolstvu**

ŠPORT

29. december 2013, nedelja

Tarok - 3. turnir

17.00, Down town, člani KŠK 1 €, ostali 2 €.

11. januar 2014, sobota

KŠK poker liga - 4. turnir

14.00, KluBar, predprijave na Info točki KŠK, za člane KŠK 4 €, za nečlane 7 €, praktične nagrade za najboljše!

KULTURA

21. december 2013, sobota

Glasbeni tematski večeri - Metal Massacre

Rock bar – Down Town, od 21.00 dalje. Večer posvečen težkim kovinam in vsem največjim obdelovalcem kovin našega planeta. Vstop prost.

22. december 2013, nedelja

Ustvarjalne delavnice - Novoletni obeski iz starih CD-jev

17.00, prostori Kluba študentov Kranj. Člani KŠK 1 €, ostali 3 €. Prijave na anja.kert@kšk.si do 20. 12. 2013.

22. december 2013, nedelja

Potopisni večeri - Gvatemala, Belize in Nikaragva

19.30, KluBar, predavala bo Nina Ražen, vstopnine ni.

29. december 2013, nedelja

Potopisni večeri - Kenija

19.30, KluBar, predavala bo Darja Tadič, vstopnine ni.

4. januar 2014, sobota

Glasbeni tematski večeri - Hillbilly Fever

Rock bar – Down Town, od 21.00 dalje. Vstop prost.

5. januar 2014, nedelja

Potopisni večeri - Osvajalska Portugalska

19.30, KluBar, predavala bo Petra Potočnik, vstopnine ni.

12. januar 2014, nedelja

Potopisni večeri - Vzhodna Afrika

19.30, KluBar, predavala bo Katja Cof, vstopnine ni.

18. januar 2014, sobota

Glasbeni tematski večeri - DISCO

Rock bar – Down Town, od 21.00 dalje. Vstopnina 2 € člani KŠK, 3 € ostali.

19. januar 2014, nedelja

Potopisni večeri - Armenija

19.30, KluBar, predaval bo Štefan Rehar, vstopnine ni.

26. januar 2014, nedelja

Potopisni večeri - Delo v tujini - STA potovanja

19.30, KluBar, predaval bo Blaž Jemc, vstopnine ni.

1. februar 2014, sobota

Glasbeni tematski večeri - Rockabilly

Rock bar – Down Town, od 21.00 dalje. Vstop prost.

2. februar 2014, nedelja

Potopisni večeri - Hladna obzorja Islandije

19.30, KluBar, predaval bo Damjan Končnik (Eko potovanja), vstopnine ni.

9. februar 2014, nedelja

Potopisni večeri - Enkratna Škotska in Smaragdna Irska

19.30, KluBar, predaval bo Damjan Končnik (Eko potovanja), vstopnine ni.

15. februar 2014, sobota

Glasbeni tematski večeri - Love on the rocks

Rock bar – Down Town, od 21.00 dalje. Vstop prost.

SOCIALA IN ZDRAVSTVO

23. december 2013, ponedeljek

Praznična tržnica oblačil

15.00-18.00, Kranjska hiša (Glavni trg 2). Zamenjava oblačil poteka po principu "kolikor prineseš, toliko odneseš".

23. december 2013, ponedeljek

Obisk Božička (Mlade mamice)

Ob 17h v večnamenskem prostoru (avli) Mestne občine Kranj; za družine Mladih mamic.

26. februar 2014, sredo

Hočem službo! - Delavnica javnega nastopanja s

Sašo Einsiedler

18.00 - 20.15, Gimnazija Kranj; cena na člane 10 €, nečlane 15 €; prijave na Info točki KŠK. Število prijav je omejeno!

zapiK

brezplačna revija
za študente
in dijake

Naslovnica:

Miha Horvat

Odgovorna urednica:

Rahela Klopčič

zapik@kšk.si

Tehnična urednica:

Sandra Kert

Oblikovanje:

Jure Vukovič,

www.creatizem.si

Avtorji prispevkov:

Petra Ajdovec

Urša Bajželj

Nejc Blaznik

Manja Gatalo

Urška Križnar

Urša Kunstelj

Sarah Majc

Kristina Pahor de Maiti

Matjaž Peklaj

Dejan Rabič

Žan Sadar

Luka Stare

Rok Škrlep

Mihael Šorli

Barbara Županc

Domen Žalac

Žiga Žužek

Urednik fotografije:

Miha Horvat

Križanka:

Mateja Novak Kukovič

Izdajatelj:

Klub študentov Kranj

Tisk:

Tiskarna Littera Picta

Trženje:

trzenje@kšk.si

Naklada:

3000 izvodov

www.zapik.si

Zima.

Mrzel nos in premraženi prsti, mesto polno lučk in topli napitki, nakupovalna mrzlica in zvoki božičnih pesmi. Vse to in še mnogo plusov in minusov nam ponuja leto na prelomu. Prazniki so vedno obdobje čustvenega vrtljaka. Vsi smo nervozni ob zbiranju daril in vrtoglavih zneskih, ki jih zapravimo v trgovinah. A vseeno je sreča ljubljeneja, ko mu podarimo skrbno izbran dar tista, ki vse poplača.

Da se boste lahko v teh hladnih dneh kratkočasili pod toplo domačo odejo, je tu nov decembrski Zapik. V tokratni zimski številki smo za vas izbrali vrsto aktualnih tem tako prazničnih kot bolj resnih. V intervjuju smo se pogovarjali z novoizvoljenim predsednikom Kluba študentov Kranj – Miho Petranom, na kratko pa smo predstavili tudi ostale člane Upravnega odbora KŠK. Spraševali smo se o pozitivnih in negativnih posledicah sprememb v visokem šolstvu. Bolj zimska sta tokratna raziskava, ki nas je poslala na lov za najboljšim kranjskim grogom in test, s pomočjo katerega boste lahko ugotovili, koliko prazničnega duha sploh premorete.

Prijetno branje in lepe praznike vam želim,

Rahela Klopčič, *odgovorna urednica*
zapik@kšk.si

KAZALO

KLUBOVANJE	IZ TUJIH LOGOV
Projekt Mlade mamice v pomoč mladim družinam 4	Banana ali mango republika 22
Hočem službo! – Obisk Gorenjke in delavnica javnega nastopanja s Sašo Einsiedler 4	POPRAVLJAJMO VEJICE
Tja in spet nazaj 5	Vesel božič, Božič, novo leto, Novo leto? 23
Praznična tržnica oblačil 5	ŠVIC
ZAPIKOVA ŠTAFETA	Plezalni dnevi Kranja 24
Čez gore, ravan, seže pogled mi z Goričkoga v Piran 6	Prstomet 25
AJDOVA POLJA	ZAPIKOV FUTR
Za domovino in svobodo – za streho nad glavo 7	Orehova potica 26
INTERVJU	USTVARJALNICA
Miha Petran, predsednik Kluba študentov Kranj 8	Vsi za enega, eden za vse 28
AKTUALNO	TO JE KRANJ!
Novo vodstvo Kluba študentov Kranj 11	KPZ Mysterium Kranj 29
OSIŠČE	EKSTRA
Spremembe v visokem šolstvu 12	Slika pove več kot 1000 besed 30
EKSTRA	RECENZIE
Hočem službo! 14	Kings of Leon – Mechanical Bull 32
RAZISKUJEMO	Svinjarija (Filth) 32
Topla okrepčila za mrzle dni 16	KULT(UR)NO
e-ZAPIK	TV serija: Drakula 33
Y U NO READ THIS? 18	Haruki Murakami – Hard-Boiled Wonderland and the End of the World 33
ŠTUDELO	TEST
Poletno delo v gorski koči 19	Si praznični navdušenec? 35
FOTOREPORTAŽA	Nagradna križanka 36
KŠK ŽUR 20	Za luno 37
	Koncertni napovednik 38
	Fotogalerija 39

Zapik se lahko znajde tudi v tvojem poštnem nabiralniku. Brezplačno ga lahko naročiš na dom prek www.zapik.si.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Projekt Mlade mamice v pomoč mladim družinam

Mlade mamice so **tradicionalni dobredelni projekt Kluba študentov Kranj**, ki temelji na materialni pomoči študentskim in dijaškim družinam. V preteklih letih je Klub študentov Kranj z donatorji v obliki darilnih bonov pomagal že **prek 500 študentskim družinam**. Letos bo projekt potekal **od decembra do maja, kar je glavna novost projekta Mlade mamice 2013/2014**. V sklopu letošnjega projekta bomo za

mlade družine v prazničnem času organizirali **obdarovanje otrok z obiskom Božička**. Dogodek bo potekal **v avli Mestne občine Kranj v ponedeljek, 23. decembra, ob 17h**. Otroci bodo uživali v zanimivi predstavi z naslovom **Ubo-gaj, sicer ti bodo štrlela ušesa**, ki ji bo sledilo obdarovanje s prihodom Božička. Na koncu bo poskrbljeno za skromno pogostitev. V januarju in februarju bo organizirana **redna vadba** za mamice z dojenčki oziroma igralne urice za otroke. Konec februarja si bomo na sobotno dopoldne **ogledali So-botno matinejo** v Prešernovem gledališču. V drugi polovici meseca marca nas čakata **poučni delavnici**. V mesecu aprilu pa se bomo odpravili na **izlet**. V sklopu **Tedna mladih 2014** pa bo potekala zaključna prireditev, ko bomo staršem razdelili vrednostne bone, najmlajšim pa pripravili prijeten otroški program. Na letošnji razpis se je prijavilo 31 mamic oziroma nosečnic. Vsem pogojem prijave je ustrezalo 29 prijav. Projekt bomo torej letos izvajali s **26. mamicami s skupno 33. otroki ter tremi nosečnicami**.

Tja in spet nazaj

Na prelomu leta se nadaljujejo tudi potopisni večeri, ki svoje mesto zasedajo v prostorih **Klubar**. Najprej nas **5. januarja ob 20:00 čaka predavanje Osvajalska Portugalska**, ki ga bo pripravila **Petra Potočnik**. Skozi njena doživljanja boste lahko spoznali deželo obrnjeno v Atlantik, ki že stoletja posluša morje in melanholično glasbo – fado, deželo vinske trte in portovca, deželo pomorščakov in nasmejanih ljudi. **12. januarja ob 19:30 bo predavala Katja Cof o Afriki**. Zanj največji kontinent niso le divje živali, peščene plaže, Kilimanjaro in večno poletje ter na drugi strani revščina, lakota in bolezn. So predvsem prenapolnjeni minibusi, brezčasnost in sproščenost. **Armenijo boste lahko поблиže spoznali 19. januarja na predavanju Štefana Rehara ob 19:30**. Najmanjša izmed treh kavkaških držav, Armenija, leži ob vznožju Ararata. Je dežela daleč od masovnega turizma s starodavno kulturo in pisavo, zaznamovana s krvavim genocidom Turkov nad Armeni- ci v začetku 20. stoletja in posledično izgubi bibličnega »Ara-rata«. V februarju čakata še dve predavanji **Hladna obzorja**

Islandije 2. februarja ob 19.30 in 9. februarja prav tako ob 19:30 Enkratna Škotska in Smaragdna Irsla na obeh bo severne dežele predstavil **Damjan Končnik**. Vstop je na potopisna predavanja prost.

Hočem službo! – Obisk Gorenjke in delavnica javnega nastopanja s Sašo Einsiedler

V sklopu svežega projekta KŠK Hočem službo! **lahko obiščete največjo proizvodnjo slatne čokolade Gorenjko**. Ker je Gorenjka del velike skupine Žito, vam bo kadrovnik predstavil vse zaposlitvene možnosti, profile in dejansko potrebo po zaposlovanju na ravni celotnega podjetja. **V petek, 17. januarja 2014** se boste sladkali in izobraževali **člani KŠK-ja brezplačno**, nečlani pa za 3 €. Skupina Žito je v razvoju, odpira nove prostore in je zato več kot primerna kandidata za morebitno bodočo zaposlovalko. Prijavite se na

mail hocem.sluzbo@gmail.com, ampak pohitite, saj je **število mest omejeno**.

26. februarja ob 18h na Gimnaziji Kranj pa vas bo nekdanja televizijska voditeljica in ena vodilnih predavateljic na področju javnega nastopanja **Saša Einsiedler** na delavnici naučila vseh trikov in veščin javnega nastopanja. **Člani boste odšteli 10 €, nečlani pa 15 €**. Prijavite se lahko na Info točki KŠK do 24. 2. 2014, tudi za to predavanje je število mest omejeno, zato pohitite.

Praznična tržnica oblačil

Pripravite vsa oblačila, ki ležijo v omari in jih kljub temu, da so vam všeč, premalokrat oblečete. Morda bo ravno ta majica postala od nekoga najljubša. **V ponedeljek, 23. decembra, od 15.00 do 18.00** boste lahko izmenjali puloverje, majice, srajce, hlače, jakne, modne dodatke, torbice, čevlje, in še in še.

Tržnica bo potekala po principu **»kolikor prineseš, toliko odneseš«**, ker pa bi vsi radi odnesli lepa oblačila, takšna tudi prinesite - oprana in dobro ohranjena. Dobimo se **v Kranjski hiši na Glavnem trgu 2** (vhod s Tavčarjeve ulice, možno tudi z Glavnega trga). **Vstop je prost.**

Ustvarjalne delavnice - Novoletni obiski iz starih CD-jev

22. december 2013, nedelja

17.00, prostori Kluba študentov Kranj. Člani KŠK 1 EUR, ostali 3 EUR. Prijave na anja.kert@ksk.si do 20. 12. 2013.

23. december 2013, ponedeljek Obisk Božička (Mlade mamice)

Ob 17h v večnamenskem prostoru (avli) Mestne občine Kranj; za družine Mladih mamic.

KŠK poker liga - 4. turnir

11. januar 2014, sobota

14.00, KluBar, predprijave na Info točki KŠK, za člane KŠK 4 EUR, za nečlane 7 EUR, praktične nagrade za najboljše!

Vam sosed obira jabolka z vaše jablane? Se ne strinjate z denarno globo za napačno prečkanje ceste?

Vam prodajalec noče vrniti denarja za pokvarjen radio? Potrebujete pomoč pri sestavljanju ali izpolnjevanju uradne vloge? Vas zanima kaj o pravi in pravniki?

Morda imate pravni problem na kakšnem drugem področju, pa ne veste, kam po nasvet?

Klub študentov Kranj organizira brezplačno pravno svetovalnico za študente. Bodoči pravniki vam bodo po svojih najboljših močeh svetovali in pomagali pri iskanju odgovorov na dileme, ki so kakorkoli povezane s pravom (odločbe o štipendiranju, pomoč pri sestavljanju pritožb in drugih vlog, nasveti v primeru težav pri pogodbenih razmerjih in podobno).

Pravna pomoč načeloma poteka prek elektronske pošte. Pišite na pravna.pomoc@ksk.si, mi pa se bomo potrudili za čim hitrejši odgovor (hitrost je seveda odvisna od kompleksnosti teme). Lahko pa se dogovorimo tudi za osebno srečanje.

Brezplačna pravna pomoč temelji na principu prve pomoči in svetovanja. Zavedati se moramo, da študentje prava ne morejo zastopati študenta ali dijaka na sodišču ali pred ostalimi državnimi organi.

PRAVNA PROMOCIJA

Čez gore, ravan, seže pogled mi z Goričkega v Piran

Človek si vedno želi tisto, česar nima. Tudi meni se v teh mrzlih dneh kar malo kolca po toplemu soncu in poletnih avanturah. Sem pristaš aktivno preživetih počitnic, zato sem se letos s prijatelji odločil, da gremo na »romanje« po Kreslinovi poti in sicer z Goričkega v Piran. To je ena izmed tistih idej, ki se ti kar naenkrat porodijo v glavi in zveni tako odštekano, da se je sprva ustrašiš, potem si pa rečeš: »Grem, to bo legendarno!« In res je bilo.

Nikoli nisem dvomil o tem, da so moji prijatelji vedno za akcijo in res se nas je kmalu nabralo pet pustolovcev, ki smo sklenili, da se odpravimo na štiristo kilometrov dolgo pot med skrajnima točkama Slovenije. Spakirali smo nekaj hrane, oblek, denarja, prvo pomoč in si na nahrbtnik privezali kitaro. Tako smo imeli vse, kar smo potrebovali naslednja dva tedna. Z nasmehom na obrazu in

in iskreno lahko rečem, da so nam dnevi minevali s svetlobno hitrostjo. Tako smo v trinajstih dneh, kolikor smo hodili, spoznali našo »malo« deželo, se seznanili z vsemi narečji in spoprijateljili z mnogimi prijaznimi ljudmi. Prav neverjetno je, kako se mestna hladnost in egoizem še nista naselila po vaseh in ljudje so nas povsod lepo sprejeli. Vsaka kmetija nam je odstopila svoj senik za prenočišče in nam nemalokrat velikodušno pripravila kaj za pod zob. Včasih nam je bilo kar malo nerodno, ker jim nismo mogli dati ničesar v zameno. Da bi se gostiteljem vsaj malo odkupili, smo jim malo zaigrali in zapeli. Kitara je bila res boljša naložba, kot bi bil šotor.

Morska sreča in zadnji kilometri

Po nekaj dneh se je tudi začetna pasja vročina poglobila in vse je bilo lepše. Tako smo se počasi bližali cilju in bili vse bolj v pričakovanju prvega skoka v morje. Končno smo trinajsti dan dosegli Koper. Težko vam opišem veselje, ko je naše oko zagledalo morsko vodo. Ta je bila sicer umazana kot vest morilca, a se za to nismo zmenili kaj dosti. Kar nekaj časa smo se namakali in smo skoraj pozabili, da to ni naša zadnja destinacija. Obuli smo sandale in prehodili zadnjih petnajst kilometrov do Pirana. V pričakovanju cilja smo komaj spregovorili kakšno besedo. Bili smo kot alpinisti pod neosvojenim vrhom. Ura je bila osem zvečer, ko smo zmagoslavno stopili na Tartinijev trg. Občutek pristne sreče. Vsi žulji so se nam zdeli poplačani, bolečina je izginila. Prav na skrajni točki rta Madone nas je pričakala tudi neverjetna dobrodošlica prijateljave družine. Sledili so objemi, »fotošuting« in prava pravcata gostija. »Tako, zdaj se ne da dalje,« sem dejal in skupaj z družino smo zapeli himno potovanja - čez gore, ravan, seže mi pogled z Goričkega v Piran. Za nas bodo te besede za vedno vklesane v naših srcih, zame pa bodo nepozaben spomin trinajstih dni poletja 2013. Zanimivo, kako ob takih priložnostih človek začne ceniti mamino kuhinjo in domačo posteljo. Sledila sta dva dneva intenzivnega počitka in razlaganja vseh prigod s popotovanja. Na žalost tu ni dovolj prostora, da bi opisal vse. Predlagam pa, da se ne ustrašite, ko se naslednjič pojavi kakšna nora ideja, ampak se nasmehnite in recite: »Grem, to bo legendarno!«

Da bi se gostiteljem vsaj malo odkupili, smo jim malo zaigrali in zapeli. Kitara je bila res boljša naložba, kot bi bil šotor.

Vročinski val in senčna zatočišča

Sprva je bila pot prijetna, a je prav kmalu pritisnil vročinski val, zato smo začeli hoditi zelo zgodaj, med najbolj vročimi urami pa smo po navadi zadremali v senci kakšnega drevesa. Kljub naporni poti seveda nismo pozabili, da smo na počitnicah, zato smo skočili v vsake toplice, ki so bile na naši poti. Zahtevna pot nam ni vzela niti smisla za humor

Za domovino in svobodo – za streho nad glavo

Povsod plapolajo rdeče-bele zastave, meščani si na plašče pripenjajo nacionalne simbole, v trgovini prodajajo tradicionalne izdelke in drese lokalnega hokejskega kluba. November je bil mesec Latvije. Mesec, ko praznujejo dan osvoboditve izpod večstoletnega jarma tujih vladavin. Po novem pa tudi mesec z nesrečnim koncem pod ruševinami nakupovalnega centra. V dobrem in slabem, novembra Latvija drži skupaj.

Vsesplošno izkazovanje nacionalnega ponosa, razkazovanje simbolov in retorika: »Ponosni smo, da smo Latvijci. Tujega nočemo, svojega ne damo (če si izposodim nekaj besed in jih premaknem v postsovjetski prostor),« so me sprva nekoliko presenetili. Slovenski ekvivalent latvijskemu dnevni neodvisnosti je vendarle precej manj pompozno in poplave

domovinskih čustev nisem ravno vajena. Težko si predstavljam, da bi kranjska gospoda po mestu paradirala s pripunkami v barvah slovenske zastave in da bi zastave plapolale v vetru pred skorajda vsako stavbo. Težko si predstavljam razkošno parado slovenskih vojakov in večerni desetminutni ognjemet nad Ljubljani. Težko si predstavljam, da bi se državljani na praznika dan masovno zbrali in kolektivno odpeli državno himno. Slovenci namesto zastav obešamo perilo, namesto vojakov zemljo teptajo planinci, himna pa se, če je veter pod smučmi ugoden, poje v Planici. Ali se premalo zavedamo pomena državnega praznika in ali smo premalo ponosni na svoj kos zemlje? Morda smo končno dosegli stopnjo, ko se narodu ni več treba bati za obstoj in lahko življenje mirno teče dalje? Kakorkoli, podajam se v nevarne vode, saj sem zdoma že toliko časa, da bi mi kopnenje po vonju domače potice, lahko zameglilo razsoden pogled na stanje domoljublja v Sloveniji in bi se sledeče besede nehote prelevile v (ne)upravičeno pridigo.

Zatorej, nazaj v Latvijo, kjer se morajo Latvijci na nek način še vedno vsakodnevno boriti za svoj jezik in domovino. Najbolj očitna razloga ležita za državno vzhodno mejo, kjer preži mogočna ruska sosedina in pa notraj meja, kjer ruska manjšina šteje približno 25 odstotkov celotnega prebivalstva. Ruski jezik, ruska kultura in vpliv ruske politike so zato prisotni v mnogih segmentih življenja povprečnega Jānisa in Anne. V prestolnici bi se ruska manjšina že skorajda lahko oklicala za rusko večino, saj v Rigi tvorijo skoraj 40 odstotkov prebivalstva. Medtem ko se skušam naučiti latvijsko, se ulica pogovarja po rusko in celo Latvijci mi včasih potožijo, da ruska manjšina samoumevno pričakuje, da bo komuni-

kacija potekala v jeziku nekdanjih okupatorjev. Življenje v Sovjetski zvezi za Latvijce ni bilo enostavno, saj je bil proces rusifikacije precej intenziven, zato so danes, 95 let po prvi osamosvojitvi in 22 let po drugi, ponosni, da so, čeprav jih je zgodovina bolj topla kot razvajala, še vedno tukaj. Nabirajo gobe, v laseh nosijo cvetje, pojejo in se veselijo prihoda kratkega poletja.

Ali se premalo zavedamo pomena državnega praznika in ali smo premalo ponosni na svoj kos zemlje? Morda smo končno dosegli stopnjo, ko se narodu ni več treba bati za obstoj in lahko življenje mirno teče dalje?

Le nekaj dni za dnevom neodvisnosti, ko se je evforično stanje počasi začelo poglobiti, je Latvija v precej bolj grenkih okoliščinah spet stopila skupaj. Rdeče-bele zastave so zamenjale črne. V enem izmed riških predmestij se je zrušila streha nakupovalnega centra trgovske verige Maxima in pod seboj pokopala več kot 50 ljudi, 19 otrok je izgubilo vsaj enega od staršev. Ljudje so darovali kri za ponesrečence, ki so uspeli preživeti, zbirali denar in na kraj nesreče nosili cvetje, odpovedana je bila vrsta dogodkov. Nekaterim sošolcem so zaskrbljeno pisali celo iz matičnih univerz, da bi se prepričali, če je z njimi vse v redu. Najhujšo tragedijo v zgodovini samostojne Latvije je predsednik Bērziņš oklical za množični umor, saj naj bi se streha domnevno zrušila zaradi slabe gradnje, ljudje pa zaradi malomarnosti in slabih delovnih pogojev za zaposlene že pozivajo k bojkotu trgovske verige Maxima, ki je sicer tretje največje podjetje v državi. Tragedija je odprla mnogo vprašanj o pohlepu trgovinskih družb, ki gredo v želji po profitu očitno tudi preko trupel, sprožila pa je tudi padec vlade, saj je zaradi politične odgovornosti odstopil premier Dombrovskis.

Smeš in solze, vse pod eno zastavo. Dievs, svētī Latviju!

Miha Petran
predsednik Kluba študentov Kranj

“Spremembe so in tisti, ki spremljajo klubske dogajanje, to tudi opazijo.”

Z znanjem in voljo za prihodnost Kluba študentov Kranj

Miha Petran je po izvolitvi na oktobrski skupščini na mestu predsednika kluba študentov Kranj (KŠK) zamenjal prejšnjo predsednico Sabino Žibert. Petindvajsetletni študent informatike na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju ima za seboj že več let dela na klubu, med drugim je bil v srednji šoli že predsednik dijaškega odbora. Kot študent je zaposlen v enem večjih slovenskih podjetij, ki se ukvarjajo z informacijskimi tehnologijami (IT), kjer nadzira omrežje in poskuša identificirati možnosti za napake v delovanju, še preden se te zares pojavijo. V vlogi predsednika kluba ga čaka težko delo, saj se študentski klubi v zadnjih letih soočajo z zmanjševanjem financiranja, poleg tega upada tudi število aktivistov.

Za začetek klasično – zakaj si se odločil za kandidaturo?

Menim, da imam dovolj znanja in volje, da lahko pripomorem h kvaliteti delovanja kluba tako v smislu vodenja ekipe kot z novimi idejami. K odločitvi je pripomoglo tudi dejstvo, da sem že vrsto let aktiven na klubu in da sem pred časom že bil predsednik dijaškega odbora. Zato sem z veseljem pristopil k formiranju nove ekipe upravnega odbora.

Si zelo dejaven človek – obiskuješ fakulteto, delaš v IT podjetju in sedaj si prevzel še vodenje KŠK-ja. Kako ti bodo izkušnje iz drugih področij pomagale pri vodenju kluba? Kako časovno usklajuješ vse zadolžitve?

Drži, skozi dolgoletno raznoliko delo na raznovrstnih projektih, od vodenja in dela v ekipi do organiziranja, logistike in pomoči, sem pridobil veliko znanja. To so ravno te kompetence, ki jih po mojem mnenju KŠK potrebuje. Delo v IT podjetju ne predstavlja velike ovire, saj delam dva do trikrat tedensko, tudi med vikendi, tako da imam med tednom dovolj časa, da pripravim in naredim stvari, ki se tičejo KŠK-ja.

Že v času prejšnjega mandata se je govorilo o tem in na zadnji skupščini je bila tema znova odprta – kako boš v klub poskusil privabiti nove moči, nove aktiviste?

Nekaj novih aktivistov so pripeljali že resorniki (člani upravnega odbora in vodje posameznih resorjev, op. a.), ko so prevzeli vodenje resorjev. Prav tako si prizadevamo pripeljati nove moči s strani dijakov ter najti in uvesti kader, ki bo potem ostal dlje časa pri klubu. Nove aktiviste bomo skušali poiskati tudi preko natečajev in zanimivih projektov. Čeprav je res, da je število projektov povezano s financami, manj kot je sredstev, manj je projektov in posledično manj aktivistov. Zavedam se, da toliko aktivistov, kot smo jih imeli leta 2008, ne bomo imeli nikoli več. Predvsem pa bomo skušali biti kar se da odprti. Želimo povedati, da klub ni neka zaprta skupina ljudi, ampak da vedno radi prisluhnemo dobrim idejam. Čeprav je morda med mladimi v Kranju prepričanje, da smo na klubu neka zaprta skupina, velja ravno nasprotno, kar vam bo povedal tudi vsak aktivist.

Klub se sooča tudi s finančnimi težavami, saj se je financiranje v zadnjih dveh letih zmanjšalo za več kot polovico, poleg tega so se povečali prispevki za študentsko delo. Kako se bodo reševale tovrstne težave?

Finančni prihodki s strani koncesijskih dajatev so resnično močno upadli, zato vpeljujemo malo širši sistem razpisov. Sodelujemo na razpisih tako na lokalni kot tudi državni in evropski ravni. Trenutno čakamo na rezultate enega od razpisov Evropskega parlamenta. Lahko se pohvalim, da smo bili na nekaterih zelo uspešni, lanski Teden mladih je tako delno sofinanciral Urad republike Slovenije za mladino, obstajajo pa možnosti, da bo tako tudi v prihodnje. Obenem imamo novega tržnika, ki bo poskušal pridobiti finančna sredstva za posamezne projekte. V osnovi se nagibamo k temu, da bi čim bolj nedotaknjeni ostali večji projekti; kot so Mlade mamiche, Študenti dijakom, Postani KŠK-jevec in seveda Teden mladih ...

Predvsem pa bomo skušali biti kar se da odprti. Želimo povedati, da klub ni neka zaprta skupina ljudi, ampak da vedno radi prisluhnemo dobrim idejam.

Na zunaj se zdi, da se v klubu stvari ne spreminjajo ravno pogosto, večina projektov je denimo že nekaj let stalnica. Se na tem področju obetajo kakšne pomembne novosti?

Spremembe so in tisti, ki spremljajo klubske dogajanje, to tudi opazijo. Obstajajo pa seveda ljudje, ki mislijo, da ponavljamo projekte, ne znajo pa ugotoviti, da so določeni projekti – na primer kuharske delavnice, ustvarjalne delavnice, rekreacije – dobro vpeljeni in da jih ne gre kar tako ukiniti. Poleg tega so v bližnji preteklosti nastali novi projekti, tu mislim na literarni natečaj, bio-delavnice, jezikovne tečaje in podobno. Novi pro-

jekt in njihova velikost pa so seveda odvisni tudi od financ, tako da trenutno težko napovem kakšen posebej odmeven nov projekt v bližnji prihodnosti. Je pa res, da se projekti menjajo glede na sezono in ideje, pridejo novi in grede stari. Pri nekaterih niti ne moremo odkrivati tople vode, se pa trudimo že obstoječe projekte vedno nadgrajevati ali jih popestriti z novimi, svežimi in predvsem aktualnimi idejami. Projekt, ki je popolnoma nov in hkrati odgovarja na aktualne probleme je Hočem službo! V tem bomo dijake in študente seznanili s trgom dela, jih naučili napisati dober CV in kako se predstavljati ter jih odpeljali v določena podjetja, kjer bodo lahko videli, kako poteka delo in se srečali z zaposlovalci. Na ta način naj bi po koncu študija bili bolj opremljeni za nastop na trgu dela.

Menim, da imam dovolj znanja in volje, da lahko pripomorem h kvaliteti delovanja kluba tako v smislu vodenja ekipe kot z novimi idejami.

Kakšno mesto po tvojem zaseda KŠK v lokalnem okolju in zakaj ga potrebujemo? Kaj so po tvojem funkcije, ki jih mora študentski klub nujno izpolnjevati?

KŠK v lokalnem okolju zaseda pomembno vlogo. Mislim, da ni študenta in dijaka, ki ne bi slišal za KŠK, večina le teh pa je obiskala že kakšen naš projekt, če ne drugega vsaj Teden mladih, in izkoristila kakšnega izmed popustov, ki jih nudimo na Info točki. Menim, da mora vsak študentski klub delovati za študente in zastopati njihove interese. Obenem jim mora ponuditi dodatne, cenovno ugodne aktivnosti, do katerih sicer težko pridejo. Po-

leg tega morajo biti vrata odprta vsem članom, študentom in dijakom. Vse to na KŠK-ju definitivno imamo.

Kaj pa meniš o sodelovanju med študentskimi klubi? Kako poteka zdaj, kakšni so odnosi v Zvezi študentskih klubov Slovenije (ŠKIS)? Ali se kaj dogaja tudi na regionalnem področju?

Študentski klubi so med seboj povezani v regije – tako mi sodelujemo z gorenjskimi klubi in skupaj organiziramo kakšen večji dogodek. Primera takega sodelovanja sta Študentski boomerang ali pa vsakoletno smučanje v Franciji.

Zveza ŠKIS pa povezuje regije v celoto in lahko rečem, da zadnjih nekaj let zveza ŠKIS deluje bolj povezano in enotno kot v letih pred tem. Trenutno na ŠKIS-u in Študentski organizaciji Slovenije (ŠOS) pripravljajo predloge za spremembe na področju študentskega dela ter visokega šolstva na splošno, o tem bo pa več znanega pomladi.

Zdi se, da se je »medijska gonja« proti študentom rahlo umirila? Zakaj? Imajo pri tem kaj študentski klubi?

Verjetno zato, ker se vlada bolj ukvarja sama s sabo kot pa s študenti (smeh). Ne vem. Pred časom se je veliko govorilo o študentih in študiju, predvsem o malem delu ... Tudi naš klub je pomagal s predlogi in zbiranjem podpisov, nato pa so nastali tisti znani protesti, ko so razbili parlament. Vendar za tem niso stali klubi ali organizacije, pač pa nekaj posameznikov. Kljub temu je slaba luč padla na vse organizacije in študente, češ »raje popivajo in razbijajo, namesto da bi študirali«.

Trenutno se je vse skupaj umirilo, saj nekaj časa ni bilo kakih večjih novosti. Se pa pripravljajo neke spremembe, tako da bomo videli, kako bo.

Dejan Rabič
Miha Horvat

Novo vodstvo Kluba študentov Kranj

Na redni letni skupščini Kluba študentov Kranj, ki je potekala v petek, 11. oktobra v konferenčni dvorani Gimnazije Kranj, so med drugim potekale tudi volitve za člane Upravnega odbora KŠK. Za članstvo v Upravnem odboru je prispelo sedem kandidatov, za vsako področje po ena, in vsi kandidati so bili izvoljeni v dvoletni mandat. Predsednik je postal Miha Petran, ki pa smo ga podrobneje predstavili v intervjuju.

MATEJ ŠAVS, blagajnik

Absolvent programa Finančna matematika na Fakulteti za matematiko in fiziko, Univerza v Ljubljani

Na Klubu študentov Kranj je aktiven že od leta 2010, ko je bil vodja projekta Tehnološki večeri. Leta 2012 se je vrnil iz Portugalske, kjer je opravljal Erasmus izmenjavo, je prevzel kolesarsko sekcijo ter pomagal pri nekaterih manjših projektih. Z letošnjim letom pa je postal tudi svetnik KŠK v svetu Zveze ŠKIS.

Na klubu bo zadolžen za finančno poslovanje in urejanje dokumentacije.

PETRA ZUPAN, vodja resorja sociala in zdravstvo

Študentka podiplomskega študija Fakultete za gradbeništvo in geodezijo, Univerza v Ljubljani

Na resorju sociala in zdravstvo so pod njenim vodstvom zagnali projekt Hočem službo!, kjer se bodo ukvarjali z enim najbolj perečih problemov slovenske družbe: brezposelnost mladih. Še naprej pa bodo na resorju potekali redni projekti: Mlade mamice, Bio delavnice, Zbiralne akcije, Krvodajalske akcije, Pravna pomoč in ostalo. Če je kdo od bralcev zainteresiran za delo na resorju, je vedno dobrodošel (kontakt: sociala@kšk.si).

TJAŠA TEROPŠIČ, vodja resorja izobraževanje

Študentka Fakultete za Organizacijske vede v Kranju, Univerza v Mariboru

Škofjeločanka, ki je na KŠK aktivna od leta 2009, ko je začela z delom na Info točki. Z lanskim letom je prevzela resor izobraževanje in vodenje Info točke Kluba študentov Kranj. Trenira košarko, v prostem času rada rola, gleda filme in nanizanke ter se družijo s prijatelji.

Na resorju izobraževanje bo poskrbela za kakovitejši potek različnih delavnic in predavanj. Obljublja, da kljub temu, da je ženska, bo poskrbela za zanimive delavnice za ženske kot tudi za moške. Rada bi opozorila k ozaveščenosti, da Klub študentov Kranj ni študentski servis; zato se na KŠK ne da prevzemati napotnic.

SANDRA KERT, vodja resorja kultura

Diplomantka grafičnih komunikacij in študentka magistrskega študija Sociologija kulture, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Sandra je vodja resorja kultura že drugič. Kot že v preteklih dveh letih, bodo nadaljevali z rednimi projekti kot so: Potopisni večeri, Ustvarjalne delavnice, Glasbeni tematski večeri in Literarni natečaj. Poskrbeli bodo tudi za obiske razstav, kina ter ostalih kulturnih dogodkov.

ANJA BABIČ, predstavnica za odnose z javnostmi

Študentka etnologije in kulturne antropologije, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani

Anji je letošnje leto, poleg mnogih novosti (trenutno je na Erasmus izmenjavi v Španiji), prineslo tudi vodenje resorja za odnose z javnostmi, kar ji predstavlja izziv, ki se ga je lotila z veliko volje in veselja do dela.

Delo PR-ovke jo je privlačilo že od nekdaj, saj je ljubiteljica pisanja in amaterska novinarka. Preden je postala aktivna na KŠK se je že kalila kot PR-ovka. Svoj mandat bi rada izkoristila za nadaljevanje uspešne komunikacije med aktivisti kluba s člani in mediji.

MATJAŽ VIDMAR, vodja resorja šport

Študent programa Inženirstvo materialov, Naravoslovnotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani

V Klub študentov Kranj se je včlanil leta 2009, aktiven pa je postal leta 2010, ko je začel prirejati Turnirje v malem nogometu na Tednu mladih. S prevzemom resorja se zavzema za čim boljše športno aktivnost naših članov.

Spremembe v visokem šolstvu

Konec oktobra je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport posredovalo v javno razpravo predlog Zakona o visokem šolstvu (ZViS-1). Predlog zakona uvaja spremembe na številnih področjih in po dvajsetih letih zarisuje nove smernice razvoja visokega šolstva. Ob tem se poraja vrsta razlag, dilem in tudi nasprotovanj.

Povod za pripravo novega zakona o visokem šolstvu je prav gotovo odločba Ustavnega sodišča iz leta 2011. Slednje je ugotovilo, da izredni študij ni del javne službe in da ga država zato ne more omejevati, oziroma da so predpisi, ki to določajo, preveč nejasni, kar je bil tudi ključni razlog za pisanje novega zakona. Po razlagi ministrstva nov zakon uvaja večjo institucionalno avtonomijo, med drugim skrajšuje veljavnost akreditacije s sedem na pet let, spreminja pogoje za ustanavljanje novih univerz, fakultet in visokošolskih zavodov, pa tudi oblike študija, saj se bo ob rednem uveljavil še delni. Predlog novega Zakona o visokem šolstvu je bil v javni obravnavi do 29. novembra, njegovo sprejetje pa se pričakuje v začetku leta 2014.

Kaj konkretno prinaša nov zakon?

Na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport ocenjujejo, da je predlog zakona velik in pomemben napredek na področju sistemskega urejanja visokošolskega področja. »Predlog zakona prinaša napredek na področju kvalitete študija, izboljšave na področju financiranja, vključno z njegovo stabilnostjo ter sistemsko zagotovljenim povečevanjem deleža javnih sred-

stev za visokošolsko izobraževanje. Slehernemu državljanu nudi možnost, da bo lahko enkrat v življenju izkoristil možnost brezplačnega študija, tako na prvi kot na drugi študijski stopnji,« na spletni strani ministrstva pojasnjuje državni sekretar **dr. Mirko Pečarič**.

Nov predlog zakona pa si vsakdo tolmači malo drugače. V času javne razprave so se na predlog odzvali študentje, profesorji in ostali zaposleni na univerzi, ter zasebni visokošolski zavodi in s svojimi razpravami in ugotovitvami poudarili nepravilnosti in luknje v zakonu. Poleg kritik, ki so se zvrstile tekom javnih razprav in ki jih bomo omenili kasneje, študentska organizacija Slovenije (ŠOS) opozarja tudi na pozitivne spremembe na področju visokega šolstva in te so še posebej poudarili ter tudi zapisali predstavniki ŠOS-a na svoji spletni strani.

Na spletni strani ŠOS-a je zapisano, da predlog novega Zakona o visokem šolstvu med drugim prinaša tudi kar nekaj pozitivnih sprememb. Študentom se zagotavljajo javna sredstva za študij na prvi in drugi stopnji kadarkoli v življenju, če študent še nima predhodno dosežene iste stopnje izobrazbe in če se mu študij še ni financiral iz javnih sredstev. Študent lahko na programu

prve in druge stopnje v času študija ponavlja letnik ali spremeni študijski program ali koristi absolventski staž. Vsekakor je pozitivna sprememba tudi ohranjanje statusa študenta po diplomi na prvi stopnji. Študenti so do sedaj vedno zavlekli svoj študij do konca letnika (se pravi do septembra) saj so se bali izgube statusa študenta, če bi diplomirali tekom letnika. Status študenta se tako po diplomi ohrani ne glede na to, ali je bil študent vpisan v tretji letnik ali je bil absolvent. Prav tako se bo ohranil brezplačni vzporedni študij. Velika sprememba se obeta tudi na področju izrednega študija in sicer se ga kot takega ukinja. Uvaja pa se nova oblika študija in sicer plačljiv študij. Fakultete razpišejo plačljiv študij le, ko so vsa mesta za brezplačen študij že zapolnjena, ter se plačljiv študij izvaja v največ 40 % od števila vpisnih mest, ki so za študente brezplačna. V predlogu novega zakona o visokem šolstvu se pojavi tudi brezplačni delni študij, ki ga lahko koristi študent, ki zaradi zaposlitve ali drugih okoliščin ni zmožen opravljati študija v polnem obsegu obremenitve. Delni študij tako obsega 36 ECTS na leto, kar pomeni, da kot delni študent študiraš na prvi stopnji 5 let. Študij je po obsegu in zahtevnosti enak rednemu, po končanem delnem študiju pa pridobi študent isto izobrazbo kot redno vpisani.

Univerzo namerava prepustiti zakonitostim prostega trga, kar pomeni razbijanje že zdaj šibke solidarnosti med študenti, oddelki, zaposlenimi in fakultetami, ki jih predlog zakona spravlja v medsebojno konkurenco, v boj za preživetje na trgu.

Kritike

Med najbolj kritičnimi so v študentskem društvu Iskra, ki v celoti zavračajo nov predlog zakona, kritični pa so med drugim tudi do (ne)odziva ŠOS-a na predlog zakona. Na spletni strani društva so zapisali, da se z uvedbo plačljivega rednega študija, razmejitvijo obveznosti zaposlenih in brisanja razlik med javnim in zasebnim izobraževanjem drastično spreminja tako položaj študentov kot tudi večine zaposlenih v javnem visokem šolstvu. Univerzo namerava prepustiti zakonitostim prostega trga, kar pomeni razbijanje že zdaj šibke solidarnosti med študenti, oddelki, zaposlenimi in fakultetami, ki jih predlog zakona spravlja v medsebojno konkurenco, v boj za preživetje na trgu. S privatizacijo visokega šolstva in posledičnim uvajanjem šolnin bo tako osrednja funkcija univerze reprodukcija elit in s tem legitimacija obstoječega stanja. »Izgleda, da v luči napada iz vseh strani, tudi s strani naših predstavnikov v ŠOS-u, študentstvu ne preostane drugega, kot da gre na ulico! Morda je prišel trenutek -ustreznitve, ko študenti ugotovimo, da je naš boj tisti, ki lahko poveže vse progresivne sile v boju proti elitam ... « so na koncu še dodali predstavniki društva Iskra.

Dr. Zdravko Kobe z ljubljanske Filozofske fakultete opozarja: »Zakon uvaja nekatere novosti, ki so konceptualno nedorečene in zakonsko nejasno zamejene, s čimer naravnost vabi k izkoriščanju

pravnih vrzeli. To še posebej velja za razmejitve med javno in profitno sfero, kjer imajo nejasna pravila na eni strani za posledico privatno okoriščanje na račun javnega, na drugi strani pa ne zagotavljajo več proste dostopnosti do načeloma javnih dobrin.«

Dekan Akademije za gledališče, radio, film in televizijo **Miran Zupanič** svari, da bo zakon, če bo sprejet v takšni obliki, v škodo ne le univerzam, ampak tudi javnemu interesu in družbi kot celoti. Pridružujejo se mu tudi rektorji slovenskih univerz, ki opozarjajo na možne izboljšave zakona, predvsem na področju avtonomije univerze, kadrovskem področju in financiranju univerz.

Protest ob zaključku javne razprave

O novem zakonu so razpravljali tudi v sklopu predavanja Svobodne univerze z naslovom Z glavo skozi zakon. V treh dneh se je na Filozofski fakulteti zvrstilo kar 24 govorcev tako iz študentskih in akademskih klopi kot tudi političnih. Udeleženci so tridnevni posvet Svobodne univerze, na katerem so pretresli predlog visokošolskega zakona, sklenili s pozivom ministrstvu, naj pripravi nov predlog tega zakona.

Čeprav se je javna razprava zaključila 29. novembra, na ministrstvu trdijo, da bodo sprejemali predloge tudi po tem datumu. Prav na ta dan pa se je okoli sto akademikov in študentov točno opoldne zbralo pred stavbo ministrstva za izobraževanje. Oddali so pisne pripombe in peticijo, s katero več tisoč podpisanih zahteva umik predloga zakona o visokem šolstvu. To odločitev so sprejeli, ker ministrstvo ni upoštevalo opozoril o nepravilnostih v novem zakonu, na katere je v novembru opozarjala javnost in tudi stroka.

Ministrstvo je tekom javnih razprav že objavilo nekatere popravke, vendar kritiki zakona še vedno niso zadovoljni in pravijo, da gre le za manjše kozmetične popravke.

Vsekakor upamo, da bo ministrstvo v decembru upoštevalo (vsaj) nekatere kritike in pretehtalo vse možnosti, da bo mladim omogočen kakovosten in brezplačen študij. Dejstvo je, da smo mladi prihodnost naše države in če ne bodo odgovorni v kratkem poskrbeli za ureditev študentske (ter tudi mladinske) problematike, je samo še vprašanje časa kdaj in kako bomo mladi primorani vzeti stvari v svoje roke.

Hočem službo!

Fokus naše celotne družbe je trenutno usmerjen v vprašanje, kako mlade sploh vključiti medse. Postali smo nekakšno nujno zlo: »Oh, te mladi bi spet radi službe, naj bodo potrpežljivi, kriza je vendar, delovnih mest ni ... « Mi pa pravimo – ne, hočemo službe!

Delovna mesta so. Absurdno je, da se ljudem delovna doba podaljšuje v nedogled, medtem ko mladi čakamo v vrsti za dela, ki so nas pahnila v prekariat. Varčevalna logika je skrajno kratkovidna, pravzaprav naravnost slepa, saj naložba v mlad kader pomeni razvoj, ki se resda ne vidi instantno, ampak zagotavlja stabilno prihodnost. Delovna mesta se krčijo, kar v praksi pomeni, da enega človeka zasujejo še z dodatnim delom človeka, ki so ga odpustili. Kako naj ta človek kvalitetno in učinkovito opravlja svoje dosedanje delo? Vsekakor bo naredil ali manj ali pa slabše, žal si ljudje ne moremo nadgraditi spomina kot najnovejši operacijski sistem. Zato moramo situacijo obrniti na glavo. Ne smemo pritiskati le na mlade, da hlastno sprejemamo še tako nične priložnosti zaposlitve. Delodajalci so tisti, ki vse prevečkrat želijo mladi entuziazem in nastalo situacijo izkoristiti v svoj prid, seveda skozi brezglavo tehtanje dobička. Na rovaš mladih in celotne prihodnosti naše družbe. To moramo ustaviti.

Delovna mesta so. Absurdno je, da se ljudem delovna doba podaljšuje v nedogled, medtem ko mladi čakamo v vrsti za dela, ki so nas pahnila v prekariat.

Mladi se ne damo

Socialni resor Kluba študentov Kranj je zato začel s povsem novim **projektom Hočem službo!**, kjer bo glavni cilj **čim več mladih direktno povezati z delodajalci**. Hočem službo! k aktualni problematiki brezposelnosti mladih pristopi iz drugega zornega kota. Angažirani želi delodajalce, da točno definirajo zaposlitvene potrebe, ki jih imajo. Tu je ključnega pomena obojestranski kanal komunikacije. Naše želje so jasne – zaposlitev in dostojanstvo. Zaposlovalci pa morajo tudi sami na tehtnico postaviti prioritete. Ali slepo slediti varčevalnim ukrepom, ki so že ne malokrat postali vzrok za propad podjetij, ali pa staviti na razvoj in si v imenu dolgoročne vizije odtegniti kakšen priboljšek sodobne elite.

Hočem službo! bo prirejal številne obiske podjetij, kjer se bomo spoznavali s kadrovniki, na ekskurzije bomo prinesli svoje CV-je in prepričali s svojo karizmo ter zagnanostjo. Na izbor bo pisana paleta raznih delavnic, koristnih kariernih nasvetov in poučnih izobraževanj.

Mladi se bomo tako vključevali v neformalna izobraževanja, mentorska usposabljanja, ki bodo temeljila na medgeneracijski solidarnosti, spodbujali bomo proaktivnost, se pravi inovativne podjetniške načrte, se urili v govorništvu in samozavestnem nastopanju pred delodajalci.

Skratka razvili se bomo v zaposljive mlade, polne delovnih navad ter raziskovalnega duha in tako posledično postali tudi zaposleni mladi. Razvijali bomo ustvarjalni duh, voljo in zalet za delo, saj le-te vztrajno plahnijo v vse bolj apatični situaciji. S skupnimi močmi bomo razvijali trg dela, saj bomo aktivni mladi tisti, ki bomo prinesli spremembe in obogatili družbo. Z obiski dobro situiranih podjetij želimo v delodajalcih spodbuditi uvid v mlado zagnanost. Tako eni kot drugi se bomo lahko spoznali in drug drugemu dokazali, da se medsebojno potrebujemo. Predvsem se bomo skoncentrirali na gorenjsko regijo, vseeno pa kdaj skočili tudi v Ljubljano.

Sejem in pivovarna

Za začetek smo pokukali v prestolnico. Prvi dogodek je bil namenjen spoznavanju situacije, zato smo obiskali **Zaposlitveni sejem** na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Načrpalni smo najrazličnejših koristnih informacij, predvsem, da je potrebno biti zvedave in odprte glave. Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti **dr. Anja Kopač Mrak** je predstavila **projekt Jamstvo za mlade**. Vsebina projekta je: »Vsaki mladi osebi v starosti od 15 do 29 let bo ponujena zaposlitev, usposabljanje na delovnem mestu, vključitev v formalno izobraževanje ali krajšo obliko institucionalnega ali praktičnega usposabljanja v štirih mesecih po prijavi v evidenco brezposelnih oseb pri Zavodu RS za zaposlovanje.« Prav tako se odpira **program mentorstva**, ki bo vključeval 5000 mladih iskalcev prve zaposlitve, starih do 30 let. Na ta način bo mladim omogočeno spoznavanje z

delom, podjetjem na najbolj neposreden način, skozi predajanje znanja starejših na mlajše in jim omogočil začetne izkušnje.

Pivovarna Union je bila naša prva ekskurzija na podjetje, kjer smo se povezali s kadrovske službo. Vsi, ki so se nam pridružili, so imeli enkratno priložnost, da se vpišejo v bazo podjetja. Ob morebitnem iskanju novih kadrov bodo zaradi direktnega kontakta, ki ga bo Union hranil, v veliki prednosti. Dandanes je ključ do uspeha, da si viden. Če zaposlovalec ne ve zate, tudi možnosti za zaposlitev ni. Zato spoznati kadrovnika pomeni prvi gotovi korak na poti k službi.

Aktivacija in sodelovanje sta ključni gonilni sili

Vse sveže novice lahko spremljate na naši facebook strani, kjer vas bomo ažurno zalagali z informacijami, ki jih nujno potrebujete za vstop na trg dela: <https://www.facebook.com/ksk.hocemsluzbo>

Predvsem bodite pozorni na **17. januar**, ko bomo obiskali našo čokoladno pravljico, **Gorenjko**. Tudi tu se bomo povezali s kadrovniki, ki nam bodo predstavili možnosti zaposlovanja, način dela, seveda pa se bomo lahko po mili volji sladkali.

26. februarja bo potekala delavnica javnega nastopanja s Sašo Einsiedler, ki nam bo povedala vse o tem, kako se znebiti teme. Konkretno bomo šli v premagovanje treme pred razgovorom za službo. Naučila nas bo boljše in samozavestnejše komunikacije.

Povezali se bomo s projektom **Študenti dijakom**, kjer bomo dijakom oz. srednješolcem predstavili boljše zaposlitvene možnosti, ki jih omogočajo poklicne šole. Vse bolj je jasno, da fakulteta niti približno ne zagotavlja zaposlitve, zato mladi, ki kolebate ali je univerzitetni študij sploh za vas, resno premislite o svojih možnostih.

Vse prevečkrat vpisu na fakulteto botruje nepoznavanje in nerazumevanje lastnih želja oz. talentov. Organizirali bomo **predavanje Kariernega centra**, ki nam bo pomagal izoblikovati lasten profil. Le z močno motivacijo in željo lahko resnično konkuriramo na trgu dela. Motivirani pa bomo samo takrat, ko nas bo nekaj veselilo in ko bomo v tem uspešni. S karierno svetovalko se bo vsak udeleženec

pogovoril in ugotovil svoj optimalni potencial.

Sodelovali bomo na vseh področjih, zato se bomo povezali tudi s **Tehnološkimi večeri**. Nova tehnologija je v Sloveniji še kako prisotna in velik up mnogih mladih. Tu se boste lahko seznanili z aktualnimi projekti največjih tehnoloških podjetij.

V sklopu **Tedna mladih** bomo priredili okroglo mizo, kamor bodo povabljeni kadrovniki podjetij, tudi direktorji, predvsem pa uspešni mladi s svojimi lastnimi podjetji in spodbudnimi zgodbami. Prav tako bomo organizirali svoj lastni **Zaposlitveni dan**, kjer bodo mladi iskalci zaposlitve lahko na licu mesta s kadrovniki različnih podjetij direktno opravili zaposlitveni intervju. Naša želja je, da se povežemo s podjetji kot so Goodyear, Elan, Gorenjski Glas, Komunala, ProNet, Gorenjska gradbena družba, Gorenjska banka, Iskra itd. **Prav tako se bomo potegovali za poletne prakse!**

Pridružite se nam

Vse lastne zamisli, mnenja, želje in ideje nam lahko pošljete na mail: hocem.sluzbo@gmail.com. Zelo bomo veseli vašega odziva in aktivnega vpletanja v projekt.

Projekt Hočem službo! želi vzpodbuditi k akciji in pozitivnemu mišljenju. Želimo dvigniti samopodobo, naučiti razmišljati drugače, samozavestneje, z zdrav mero vere v sebe. Hočemo, da se mladi med sabo povežemo, združimo in na ta način lažje pritisnemo na delodajalce. Naši ciji so razbiti okostenelost in zastarelost v razmišljanju zdajšnjih zaposlovalcev. Želimo razbliniti strah, ki ga imamo mladi do zaposlovalcev in prav tako strah zaposlovalcev pred spremembami. Delodajalci naj povzamejo vsaj nekaj mladostnega duha in pričnejo verjeti v prihodnost ter se prenehajo oklepati že preživelih vzorcev. Mladim dajte priložnost, da se dokažemo.

Vse več je mladih, ki so izgubili elan, zato je vključevanje v projekt, kjer je zagotovljen direkten stik z delodajalcem, neprecenljive vrednosti. **Ogromnega pomena je vaša aktivacija, zato vas pozivamo, pridružite se nam!**

Topla okrepčila za mrzle dni

Z decembrom so v naše konce prišli tudi nekoliko bolj mrzli dnevi (roko na srce november letos res ni dal slutiti, da se bliža zima), ob takih dneh pa se vsekakor prija nekoliko ogreti s toplim napitkom. Ker smo v vsej zgodovini Zapikovih preizkušanj pod drobnogledom imeli že kuhano vino, kave, kakave in vroče čokolade, nam tokrat ni preostalo drugega, kot da se podamo v alkoholno nekoliko močnejše vode – pijača letošnjega decembra bo namreč grog. Grog je v goli osnovi topla alkoholna pijača, ki vsebuje mešanico ene močne alkoholne pijače (po navadi ruma, na Švedskem tudi vodke ali konjaka) in ene brezalkoholne. V Sloveniji najpogostejši recept za grog vsebuje rum ali žganje in čaj. Vsekakor pa priprava groga ponuja mnogo možnosti za improvizacijo in izboljšave po okusu ustvarjalcev. V štirih lokalih smo tako pili štiri različne groge, saj so se tako okus, vonj in tudi barva pijače razlikovali.

Kako smo tokrat ocenjevali? Okus pijače je h končni oceni prinesel 40 %, postrežba, količina, moč in cena pa vsaka po 15 %. Kar se pa tiče cene: najcenejši grog je dobil oceno 5, potem pa je šlo po eno oceno navzdol.

Rock Bar Down Town | cena: 3,70 EUR

Najprej smo se na preizkušnjo odpravili v popularni Down, kjer nam je prijazna natakara Maša predstavila svoj recept za grog. Vseboval je 1 dcl vina, po 0,3 dcl ruma in sadjevca, ter po 0,1 dcl vodke in gina, prelit pa je bil z malo vode. Grog je imel zelo prijeten vonj, v okusu pa so se prepletale različne karakteristike vseh vsebovanih pijač. Kozarec vode je ob njem zelo prijal. Prijetna atmosfera, znani obrazi in predvsem močna pijača so nas prepričevali, da bi tam ostali kar malo dlje. V to nas je poskušal prepričati tudi Downov maček Božo, a smo kmalu morali naprej.

velika količina
zanimiva interpretacija recepta
prijeten okus in odličen vonj

visoka cena
ni primerno za voznike

Kavka Bar | cena: 3,50 EUR

Nadaljevali smo v Kavki, kjer so od nekdaj sloveli po tem, da so znali dobro pripraviti tako kuhano vino kot tudi druge tople alkoholne pijače. Grog smo dobili v ličnem prozornem kozarčku (ki nas je potem spremljal prav do konca preizkušanja), natakara Breda pa nam žal ni razkrila svojega recepta – seveda, male skrivnosti velikih mojstrov. Grog sicer ni bil tako močen kot v Down Townu, je bil pa prav tako prijetnega okusa in vonja. Bil je okrašen z limono, a glede na ostale preizkušance ni izstopal v ničemer.

lična postrežba
malo bolj prijazen voznikom

dokaj visoka cena

Kavarna Storžič | cena: 2,80 EUR

Glede na ocene, ki jih je grog v Kavarni Storžič dobil za okus, se nam je očitno še najbolj priljubil, a njegove ocene je nekoliko pokvarila dolgotrajna postrežba. Tudi tu nismo izvedeli za sestavine, a glede na barvo se nam je dozdevalo, da je bil narejen z rdečim vinom. Kot že omenjeno, smo grog dobili postrežen v enak ličen kozarec kot v Kavki, prav tako smo zraven dobili limono in nekaj klinčkov. V Storžiču je ekipa izgubila tudi prvega, najmlajšega člana zasedbe. Ja, tudi žrtve morajo biti.

odličen okus
sprejemljiva cena

počasna postrežba

KluBar | cena: 2,30 EUR

Spet znani obrazi in znana atmosfera. Grog, ki ga je pripravila natakara Andreja, se je še najbolj približal najpogostejšemu slovenskemu receptu za grog. Jagertee kot imitacija mešanice ruma in žganja ter čaj. Poleg limone se je tukaj dodatkom pridružil tudi znani KluBarov piškotek. Po moči se ni uvrstil ravno visoko, saj se nam je zdelo, da je še najbolj »švoh«. Ali pa je to le vpliv zadnje postaje, nikoli ne bomo vedeli. Kakorkoli, na končno oceno je močno vplivala cena, saj smo v KluBaru pili daleč najcenejši grog.

nizka cena
piškotek
najbolj ustreza receptu

nekoliko bolj "švoh"

Po obračanju števil in težkih izračunih smo ugotovili, da so bili pri najbolj pomembnem delu ocene, pri okusu groga, vsi preizkušeni lokali zelo izenačeni, nekoliko je izstopala le Kavarna Storžič. Tako so pri končni oceni odločale malenkosti. Nizka cena je poskrbela, da se je na prvo mesto uvrstil KluBar. Drugo mesto so zavljo najboljšega okusa osvojili v Storžiču, na tretjo stopničko pa je stopil grog iz Down Towna. "Skrivnostni" grog iz Kavke je žal zasedel nevhvaležno četrto mesto.

	Down Town	Kavka	Storžič	KluBar
OKUS 40 %	4,1	4,07	4,47	4,15
KOLIČINA 15 %	4,3	4,1	3,9	3,95
MOČ 15 %	4,07	3,67	3,48	2,65
POSTREŽBA 15 %	4,4	4	3,27	4,45
CENA 15 %	2	3	4	5
SKUPNO	3,8555	3,8435	3,9855	4,0675

Y U NO READ THIS?

V zadnjih nekaj letih ste na internetu sigurno vsaj enkrat naleteli na enostavno narisane ali zmontirane obraze, ki odražajo različna stanja oziroma čustva. Gre za t.i. pojav meme, ki je praktično preplaval celoten internet in vsa socialna omrežja ter tako postal še bolj priljubljen od klasičnih smejkotov. Kako pa se je vse skupaj začelo?

Klasični smejkoti naj bi se prvič pojavili že daljnega leta 1881 v ameriški reviji Puck in se uporabljajo še danes. Kaj pa so potem čudni obrazi in napisi, ki jih danes poleg smejkotov srečujemo povsod po spletu? Prvi tovrstni amatersko narisani strip naj bi se pojavil leta 2008 na spletnem omrežju 4chan, ki je brzkone odgovoren za večino internetnih neumnosti – v dobrem smislu seveda. **Rage Comics** je serija stripov, ki vsebuje takšne obraze; prvi karakter med njimi pa je bil **FFFUUUU**, za katerega je takoj jasno kakšno besedo in stanje ponazarja. Kljub temu, da vsi karakterji ne predstavljajo jeze in besa, kot to predlaga ime serije, pa zaradi njihovega izvora vseeno ostaja enako. Njihov namen je predvsem ta, **da na humoren način skušajo povedati oziroma opisati**

zgodbe in izkušnje iz pravega življenja. Ker je popularnost narasla zelo hitro, so njihovi avtorji bolj ali manj nepomembni, saj lahko prav vsak od nas **ustvari svoj meme** s pomočjo brezplačnih generatorjev, ki so nam na voljo. Potrebujete povezavo do generatorjev? **Bitch please**, saj obstaja Google.

Bolj kot grafika, ki je tako ali tako narisana v slikarju, je pri vsem tem pomembna **terminologija**. Smo v dobi socialnih omrežij, ko je medsebojna spletna komunikacija postala nekaj povsem vsakdanjega in enostavnega. Ni boljšega občutka kot to, da nekaj ljudi potegneš za nos s kakšno preprosto in neškodljivo spletno potegavščino. Človeka, ki to počne, strokovno imenujemo internetni troll. Večkrat sem se vprašal, zakaj je za povzročanje internetne zgage okrivljeno prav to epsko in mitološko bitje. Po nordijski mitologiji sodeč, je troll **nadnaravno bitje**, včasih opisan kot velikan ali demon, ki živi predvsem v gorskih jamah v manjših skupinah in je **človeku neprijazno ter nekoristno bitje**. To pojasni skorajda vse. Sigurno ste že naleteli na fotografijo **široko nasmejanega obraza**, ko se vam je namesto zelene povezave odprlo nekaj povsem drugega. **U mad bro?** Najbolj uporabljene metode za **trollanje** in snovanje meme slik so tako sarkazem, cinizem, zanikanje nečesa, prenesen pomen, ob tem pa se pojavljajo tudi prav posebne besede. Primera takih besed sta **herp** in **derp**, ki sporočata, da je nekaj trapasto, lahko pa ponazarjata še pačenje in ignoriranje ter nadomeščanje nepomembnega teksta. Večkrat je tudi beseda **the** zamenjana z

besedo **le**. What le fu? Žaljevko tako lahko izrečemo kot prefinjeni francoski gospod.

Like a boss sem zgrešil ikono Internet Explorerja in raje odprl brskalnik Chrome ter se odpravil raziskati kaj **beseda meme** pravzaprav sploh pomeni. **Francoska beseda mème** lahko pomeni podoben ali enak, odvisno od tega kako jo uporabimo. Podobno besedo **mimeme** so uporabljali tudi v Antični Grčiji, pomenila pa je nekaj kar je imitirano ali kopirano. Beseda naj bi v osnovi opisovala **nekaj, kar se širi in kopira**, vendar **ob tem vedno ponudi še neke druge informacije** oziroma se razvija naprej. Meme je tako lahko skorajda vse, kar nam pride na pamet. Uspeh pa bo zagotovljen, ko bodo meme širili in po svoje uporabili naprej še drugi. Priljubljeni so predvsem določeni izrazi raznoraznih slavni oseb, politikov, filmskih likov in živali, skratka materiala je ogromno. Nekateri izmed vas imate sedaj sigurno na obrazu **not bad** izraz, drugi **you don't say** izraz, tretji pa raje obohavate revijo, ki diši po sveži barvi in se pačite kot **Me Gusta**.

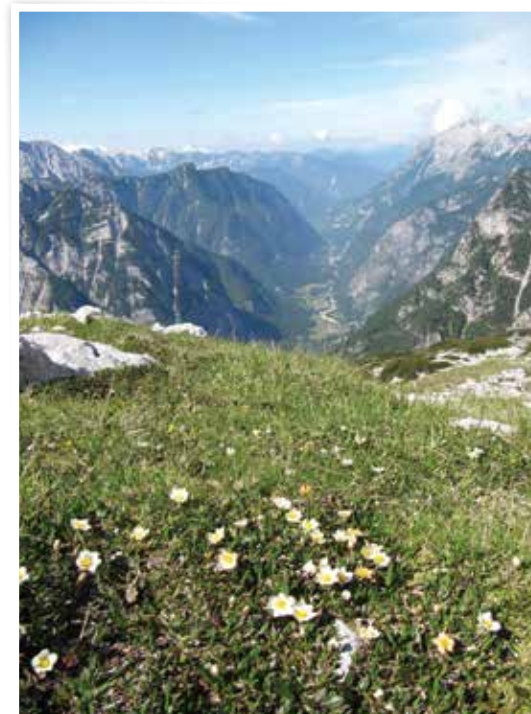
Piši članke, so dejali. Samo eno stran imaš na voljo, so dejali. **Eden ne omeni kar tako enostavno** vseh meme likov in variacij v enem članku. **Sicer ne pišem vedno takih člankov**, a ko jih, so za to nedvomno krivi **vesoljci**. **Pripravite se**, prihaja nesmiseln konec članka, ki pa je še vseeno **bolj romantičen od filma Somrak**.

& Žiga Žužek

Poletno delo v gorski koči

Maja Jereb je študentka medicine, ki je poletne mesece preživljala na Pogačnikovem domu na Kriških podih. Za delo v koči se ji zdi bistvena dobra ekipa, saj so le tako lahko gostje zadovoljni. Rada ima hribe, zato ji je bilo študentsko delo pisano na kožo.

Za delo v gorski koči se je Maja odločila zaradi svoje simpatije do hribov in gora, saj se za delo v koči, ki je odmaknjena od civilizacije več kot 3 ure hoda, ni smiselno odločiti na podlagi želje po dobri urni postavki. V ekipi so bile: kuharica, oskrbnica in pomočnica. Koča je znana po tem, da mlad energičen kolektiv drži pokonci vse vogale koč.

Prva izmena je letos trajala od odprtja koč, 20. junija, do konca julija. Ker je dolina zelo oddaljena, so dekleta ves čas izmene v hribih. Delo je zelo razgibano, delavnik pa traja od ranega jutra do poznega večera, oziroma toliko časa, dokler ni vse postorjeno. Koča mora biti čista, drva nasekana, iz kuhinje mora dišati po jedeh na žlico, svežem kruhu in sladkih dobrotah. Odlične kuharice poskrbijo, da tudi na 2050 metrih nadmorske višine brbončicam nikoli ne postane dolgčas. Poleg zelenjavne juhe, ki je stalnica na jedilniku, se kuhajo še jota, pasulj, ričet, klobase in podobno. Posebni dobroti pa sta kmečka pojedina in izvrsten golaž. Količina dela je odvisna predvsem od vremena, saj v slabem vremenu ni veliko obiskovalcev. Kadar vreme pohodnikom ni naklonjeno, si dekleta vzamejo čas za počitek in si pripravijo kakšno

dobroto (npr. pico iz krušne peči). Najraje pa si privoščijo zeleno solato z domačega vrta, ki jim jo prinesejo prijatelji, kadar pridejo na obisk.

Delavnik se za dežurno dekle začne že pred šesto, saj se ob šestih začne s strežbo zajtrkov. V jutranjih urah se tako jajca na oko pečejo kot po tekočem traku. Če so v koči otroci, jim včasih za zajtrk postrežejo s palačinkami. Ko planinci odidejo proti okoliškim vrhovom ali v dolino, je na vrsti pospravljanje postelj, pometanje in čiščenje stranišč. Kuharica med tem časom že začne s pripravo kosila. Okoli poldneva začnejo prihajati že novi gosti in jedilnica se začne polniti. Proti večeru je veliko dela s strežbo hrane in pijače, žigovanjem planinskih dnevnikov in spremljanjem gostov do sob. Po deseti uri je v koči mir, saj planinci ležejo k zasluženemu počitku, ekipa pa pospravi še kuhinjo.

V takem okolju se v mesecu in pol ne spomniš niti na internet niti na avto.

Na visokogorsko življenje se je Maja navadila takoj. Pravi, da je bistveno težje, ko se vsake toliko odpravi v dolino. V vrvežu, hrupu in gneči se preprosto ne znajdeš več. Vsaka od delavk pa potrebuje kakšen dan, ko se odpravi na izlet po okoljskih hribih, kar jih napolni z energijo in svežim elanom za delo.

Maja pravi, da moderne tehnologije med delom ni pogrešala: »V takem okolju se v mesecu in pol ne spomniš niti na internet niti na avto.« Od sveta pa kljub nadmorski višini niso odrezane, saj mobilni telefon deluje. Gospodar koč vsako jutro iz doline preveri kako potekajo stvari v koči. Prek radijske postaje poteka komunikacija z žičničarjem, kadar jim s tovorno žičnico pošlje nove zaloge hrane ali drva. Punce mu z veseljem po žičnici v dolino pošljejo kos potice ali štrudla.

Koča ima na strehi sončni kolektor, ki zagotovi dovolj električne energije za osvetljava. Štedilnik v kuhinji deluje na drva. Prav tako pa se ogreva tudi voda za tople tuše. Tople vode pod tušem je ravnodušno dovolj, da se vse štiri delavke na hitro umijejo. Maja pravi, da je šele med delom v koči spoznala, kako zelo dragocena je voda. Sodelavke se med delom zelo povežejo, saj živijo skupaj. Tako si vsak dan kakšno ušpičijo, da si popestrijo že tako pestre dni. Majina izkušnja z delom v koči je zelo pozitivna, saj pravi, da je koča vedno polna smeha.

Barbara Zupanc
 osebni arhiv Maje Jereb

KŠK ŽUR

V soboto, 16. novembra se je na Bazenu zgodil odštekani KŠK ŽUR. Zabavali in plesali smo ob dobri glasbi in družbi. Za dobro glasbeno atmosfero so poskrbeli Tabu, Hulahoop, Rising Sky in Down 2 Music. Naši fotografi pa so nekaj trenutkov žura ujeli tudi v svoje objektivne.

📷 *Miha Horvat, Primož Pičulin, Ksaver Šinkar, Grega Valančič, Žiga Zupan*

Banana ali mango republika

The Economist

Nasilna, revna in politično nestabilna država kot je Honduras, si brez težav zasluži poimenovanje banana republika. Štiri leta po državnem udaru, v katerem so takratnega predsednika nagnali iz hiše kar v nočni toaleti in ga posadili na vojaško letalo za Costa Rico, je prejšnji mesec potekal tesen boj za predsedniški stolček. Država ima najvišjo stopnjo umorov na svetu, gospodarstvo je v krizi, drugi problemi pa niso nič novega. Ravno vprašljivi sloves te nemirne države naj bi že pred več kot sto leti navdihnil uporabo izraza banana republika. Od kje prihaja torej ta vsaj v zadnjih kriznih časih pogosto uporabljena besedna zveza in kaj točno sploh pomeni?

Prvič je bila uporabljena leta 1904 v leposlovnem delu ameriškega avtorja O. Henryja. William Sydney Porter ali O. Henry s psevdonimom je v tistem času bežal pred teksaškimi zveznimi oblastmi, ki so ga obtožile poneverbe. Najprej se je zatekel v New Orleans, nato pa si je zatočišče poiskal v državi Honduras in se nastanil v cenemem hotelu, kjer je napisal zbirko kratkih zgodb pod naslovom *Cabbages and Kings*. Ena od zgodb (*The Admiral*) je postavljena v izmišljeno deželo Anchuria, »majhno, obmorsko banana republiko«. **Brez dvoma gre pri opisu soparne in disfunkcionalne republike v Latinski Ameriki za parodijo na Honduras**, njegovo džungelsko skrivališče. Anchuria namreč v španščini označuje *širine*, Honduras pa *globine*. Sčasoma se je izraz začel uporabljati za vsako manjšo državo, ki je politično nestabilna, je odvisna od omejene količine poljedelskih danosti in ki ji vlada ozka skupina samoizvoljenih skorumpiranih bogatašev. Henry se je naposled le vrnil v Združene države Amerike, kjer je pred objavo kratkih zgodb nekaj časa preživel v zaporu, nato pa se vse več vdajal alkoholom, kar ga je pripeljalo v prezgodnji grob.

Besedna zveza zvesto pričara podobo tropske, agrarne države. **Vendar pa je pravi pomen fraze veliko ostrejši: nanaša se na korporacije iz ZDA, ki so trgovale s sadjem in so v Hondurasu in sosednjih državah neobičajno močno vplivale na tamkajšnje politiko.** Do konca 19. stoletja so se Američani naveličali poskusov, da bi sami pridelali sadje v svoji hladni deželi. Sadje iz centralne Amerike je bilo boljšega okusa in ker banane in podobni sadeži tam zaradi toplejšega podnebja rastejo hitreje, je bilo sadje veliko ceneje uvažati, kot pa ga pridelovati doma. Velika podjetja kot United Fruit Company – predhodnik Chiquite – so v zameno za zemljo v državi postavila infrastrukturo; zgradila so ceste, pristanišča in železnice. Leta 1911 je ena od ameriških firm – Cuyamel Fruit Company, ki jo je kasneje prevzelo podjetje United Fruit Company – dobavljala v Honduras orožje, s katerim so nato izvedli državni udar, omenjeno podjetje pa je zacvetelo s pomočjo novo postavljenega predsednika. **Leta 1954 je ameriška obveščevalna služba CIA podprla državni udar proti takratni vladi v Gvatemali**, ker je le-ta ogrozila interese podjetja United Fruit Company. (Zgodovinarji si še vedno niso edini glede Ciinega pravega motiva: je šlo res za varovanje interesov prej omenjenega podjetja ali je morda več resnice v vse glasnejših namigih, da so želeli že

v kali zatreti vse popularnejši komunizem.) Od tod pa tudi pravi pomen besedne zveze: **banana republika označuje državo, katere vlada je pod vplivom tujih vlad ali korporacij, kjer so volitve zmanipulirane in vlada visoka stopnja korupcije. Pogosto se izraz uporablja tudi za države, kjer se ne spoštuje vladavine prava in kjer so korupcija, osebni in korporacijski interesi nad zakonom.** Zanimivo je, da ima izraz v Avstraliji drugačen pomen. Tam označuje tretjerazredno gospodarstvo in negativno ekonomsko stanje, ko državo poleg upada proizvodnje in prodaje pesti še naraščajoč zunanji dolg.

Stanje v Hondurasu žal ostaja nespremenjeno, čeprav se je spremenil glavni izvozni artikel. Banane sicer še vedno predstavljajo pomemben delež v državnem gospodarstvu, delavci pa imajo tudi danes veliko pritožb čez tuje delodajalce. Vendar so dandanes najvsiiljivejši poslovneži, ki tržijo nek drug pridelek namenjen ameriškim potrošnikom: kokain. Preprodajalska mreža od Južne do Severne Amerike je speljana ravno tako, da gre večina dragocenega pridelka, ki je namenjen v ZDA, ravno čez ozemlje Hondurasa. Prekupčevanje mamil pa s sabo neizogibno prinese tudi nasilje in korupcijo, kar je močno zaznamovalo tudi tamkajšnje volitve prejšnji mesec. Honduras morda ni več tipična banana republika, se pa zato nevarno nagiba proti veliko nevarnejši usodi.

Kristina Pahor de Maiti

Vesel božič, Božič, novo leto, Novo leto?

V teh decembrskih dneh bo verjetno celotna številka Zapika prekipevala od prazničnega vzdušja, pa naj se te teme lotijo še Vejice. Tokrat s pravopisno tematiko, ki se v jezikovnih svetovalnicah pojavi vsaj enkrat letno, po navadi prav v času tik pred koncem leta: kako pravilno zapisujemo imena praznikov? Kaj naj napišem na voščilnico? Upam, da vsi prazniki še niso mimo in da bo tale prispevek komu v pomoč. Sicer pa so še drugi prazniki med letom.

Najprej se moram seveda soočiti z očitkom, ki ob tej temi pogosto prileti v »slavista«, da ga komaj utegne še pravi čas odbiti s Pravopisom (ki ga ima tako ali tako vedno v roki): da so prazniki izrazito intimna zadeva, ki marsikomu pomenijo predvsem umiritev in posvečanje družini, da komu pomeni praznik preveč čustveno pomemben čas, da bi se ukvarjal še z velikimi in malimi začetnicami. Seveda vam nihče ne more posegati v voščilnico, ki jo pošljete svojim prijateljem (no, žena mogoče, ampak kaj pa jaz vem), ki poznajo vas in vašo zavezanost pravopisu. Sledeči napotki se vas bodo dotaknili predvsem če ste a) to leto – najbrž pa kar vedno – vi zadržani, da oblikujete voščilnico svojega podjetja, ki bo šla med različne naslovnike tako v domači hiši kot zunaj nje (v tem primeru se pač spodobi, da upoštevamo pravopis) ali b) dovolj velik privrženec pravopisnih načel tudi v zasebnem življenju.

Prav pisanje voščilnic je tisto, ki nas žene v dvom, ali se pravilno napiše *božič* ali *Božič*, *novo leto* ali *Novo leto*, potem sta pa tukaj še *Miklavž*, ki niti ne deluje preveč problematičen, in *silvestrovo*, ki je morda *Silvestrovo*; čez nekaj mesecev se bomo tako spraševali o *veliki* (*Veliki?*) *noči* pa še o čem. Prazniki imajo precej simbolnega naboja, marsikomu pomenijo nekakšen edinstven dan, od tod pa tudi želja po veliki začetnici. Bolj kot novo leto to prizadeva božič, katerega je beseda bog (obrazilo *-ič* naj bi pomenilo pomanjševalnico, torej '*mali bog*'), ali pa sorodstveno razmerje '*sin od*'), tega pa kristjani zapisujejo z veliko, saj ga pojmujejo kot ime in ne vrsto bitja. Sicer pa lahko mimogrede najdete etnološko trditev, da je božič praslovansko ime in označuje predkrščanski praznik, posvečen Svarogu, ki naj bi se vsako leto ob tem času prerojeval.

Pravopis pravi takole: imena praznikov ali posebnih datumov so stvarna občna imena, torej jih zapisujemo z malo začetnico: *božič, novo leto, velika noč, prvi maj, dan državnosti, dan reformacije, pust*. Izjema so imena, katerih sestavni del je lastno ime; najznačilnejša predstavnik takih praznikov sta pri nas seveda *Prešernov dan* in *Marijino vnebovzetje* (vendar: *veliki šmaren* ali, kar je meni nadvse simpatično poimenovanje, *velika gospojnica*). Če je praznik izpeljan iz osebnega imena, ga pišemo z malo začetnico, prav tako tudi s tem praznikom povezano praznovanje: 31. decembra je torej *silvestrovo* (*Kje boš za silvestrovo?*), praznovanje pa je *silvestrovanje*; 6. december goduje sv. Miklavž, njegov praznik pa je *miklavževo*, praznovanje pa *miklavževanje*; 14. februar je *valentinovo*, čeprav vam je morda bližje *gregorjevo* (12. marec). V skladu s Pravopisom torej svojim najbližjim voščite *vesel božič in srečno novo leto*. Seveda se z malo zapisujejo tudi vrstni pridevniki: *vesele božične in novoletne praznike*.

Imena bradatih gospodov, ki v času zimskih praznikov nosijo darila, Pravopis uvršča pod razdelek *Veroslovna in bajeslovna imena*, to pa so lastna imena. Zato jih pišemo z veliko začetnico: *Miklavž, Božiček, dedek Mráz* (pri njem lahko besedo dedek lahko razumemo tudi kot del imena, zato je možen tudi zapis *Dedek Mráz* – tako kot *kralj/Kralj Matjaž* ali *lepa/Lepa Vida*). Mimogrede, taka bitja so tudi *Sveti trije kralji* (jim je pa svetila *zvezda repatica*).

Za konec pa morda še en napotek, če oklevate, ali bi napisali želimo *vam vesele praznike* ali *želimo Vam*. Pravopis veliko začetnico kot izraz spoštovanja priporoča, če nagovarjamo eno osebo (torej pri vikanju), manj primerna pa naj bi bila pri nagovarjanju kolektiva. Vendar pa tudi rabe male začetnice ni treba razumeti kot znak nespoštovanja. Izbira je, skratka, vaša.

Mihael Šorli

Draga bralka, dragi bralec. Gotovo tudi vas kdaj kaj zmoti, morda vas pesti vprašanje, odgovora pa od nikoder ... Pišite! Tako bo ta stran res dobila svoj pravi smisel. Svoje jezikovne zadrege in opažanja lahko pošljete na: vejice@ksk.si.

Plezalni dnevi Kranja

Kultura in šport gresta z roko v roki. Vsaj v Kranju. Višek energije smo lahko zadnji vikend v novembru pustili na Plezalnih dnevih Kranja, nato pa se prijetno pomirjeni že v ponedeljek, na rojstni dan slovenskega mojstra sonetov oglasili v kranjskih hramih kulture.

Plezalni dnevi Kranja so tridnevna prireditev, ki določijo državnega prvaka in prvakinjo v športnem plezanju. **Na finalu državnega prvenstva v Kranju lahko spremljamo finalni tekmi v kar dveh disciplinah – v težavnostnem in balvanskem plezanju.** Pri prvem poskuša plezalec splezati čim višje in je pri tem varovan z vrvo, pri drugem pa se pleza na balvan (do pet metrov visoko), varovanje pa je urejeno z blazinami. Rezultat pri težavnostnem plezanju sestoji iz številke, ki označuje osvojenost višino, lahko pa ji je dodan še plus, če plezalec zadnji oprimek pred padcem zadrži vsaj dve sekundi in roko že stegne proti naslednjemu, ali minus (le v mlajših in srednjih kategorijah), če se tekmovalci zadnjega oprimka le dotakne. Balvansko tekmovalstvo je morda bolj zanimivo za gledalce, ker je bolj razgibano. Na letošnjem finalu so se plezalci preizkusili v petih balvanskih smereh, plezalka pa so reševale štiri balvanske probleme. Za vsak balvan ima tekmovalci na voljo pet minut in neomejeno število poskusov. To je tudi glavna razlika med disciplinami, saj ima plezalec v težavnosti le en poskus. Cilj pri balvanskem plezanju je osvojiti čim več vrhov, ki ga mora plezalec z obema rokama zadržati vsaj tri sekunde oziroma dokler sodnik ne prikim. Če ne že vrh, pa se plezalci trudijo zadržati vsaj oprimek, ki velja za bonus in prinese dodatne točke. Brez vsaj enega od teh dveh je v tekmovalnem smislu ves trud zaman.

PDK najbolje organizirana prireditev v Sloveniji, ki se brez težav primerja s tekmami v tujini. Še posebej finale na balvanih je nekaj unikatnega na plezalski sceni.

Odlični Kranjčani

Pričujoči prispevek so soustvarjali odlični kranjski plezalci, ki so barve domačega odseka izvrstno zastopali tudi na letošnjih Plezalnih dnevih Kranja. Zasluga za sodelovanje gre **Jeri Lenardiču, Tini Šušteršič, Tjaši Kalan, Jakobu Šparovcu in Dominiku Fonu.** V skupni razvrstitvi v težavnosti je Tina osvojila tretje mesto, Tjaša četrto, Jera pa šesto. Jakob si je v skupnem seštevku v težavnosti pripeljal deveto mesto, v balvanih pa sedmo. Dominik je bil v težavnosti skupno dvanajsti, na balvanskem tekmovalstvu pa je zasedel skupno drugo mesto. V ženski konkurenci na balvanih je v skupni razvrstitvi Tjaša stopila na tretje mesto, Jera je bila enajsta, Tina pa štirinajsta. Vsi nastopajo na tekmovalnih tako doma kot v tujini, zato smo jih pobarali za primerjavo domačih in tujih tekem. Vsi so si delili mnenje, da so tekme v tujini bolj obiskane, poleg tega pa se morajo tam meriti z večjo konkurenco. Kljub temu so PDK vsi označili pozitivno. Zadnje tekme v sezoni, ki jo opravijo ravno na PDK-ju

se vsi zelo veselijo. Vzdušje je odlično, nastopati pred domačimi gledalci pa je sploh nekaj posebnega. Za Jakoba so PDK najboljše organizirane prireditve v Sloveniji, ki se brez težav primerja s tekmami v tujini. Še posebej finale na balvanih, tako pravi, je nekaj unikatnega na plezalski sceni. Organizatorji namreč ne poskrbijo zgolj za nemoten potek tekmovalstva, ampak pripravijo tudi zanimiv program za obiskovalce. Tako si je bilo letos moč ogledati plezalsko nadarjene eksotične živalske vrste in glasovati za naj fotografijo natečaja. Obiskovalci so lahko razširili svoje poznavanje plezalskega dogajanja s predstavitvijo inovacije, ki pomaga pri sestavljanju smeri in preizkusili plezalnike. Otroci pa so uživali v različnih ustvarjalnih delavnica v *Otroškem eko kotičku*. Letošnji PDK je gostil tudi **Klemna Premrla**, plezalca, ki se lahko pohvali s preplezanim najtežjo smerjo v ledu na svetu. Pred spektakularnim odprtjem finala je svoje dogodivščine predstavil v več kot uro dolgem predavanju. Po njem pa je žonglerska skupina Čupakabra s svojo ognjeno predstavo naznanila začetek finala v balvanskem plezanju, med katerim so za vzdušje skrbeli bobnar, lučkar in dva DJ-a. **Ravno kombinacija glasbe, osvetlitve, duhovitih komentarjev in spodbudnih vzklikov iz publike doda tekmovalstvu v Kranju poseben čar, ki ne pojenja.** O tem priča že osma povnitev dogodka v taki izvedbi, zadovoljni tekmovalci in vsako leto več obiskovalcev.

Začetki plezalnih dnevov Kranja namreč segajo v leto 2006, ko se je nekaj navdušenih članov Alpinističnega odseka Kranj odločilo, da iz tekme za državno prvenstvo naredijo dogodek, ki bo zanimiv za tekmovalce in obiskovalce. Sprva se je v Kranju tekmovalo le v težavnosti, nato pa so organizatorji dodali še balvan. To je bila vsekakor novost v slovenskem, če ne tudi evropskem tekmovalnem plezalnem prostoru. Zaradi odlične organizacije prireditev vsako leto pridobiva na odmevnosti, to pa je še posebej spodbudno za organizatorje, saj se prireditve že vsa leta oblikuje na prostovoljni bazi.

Kristina Pahor de Maiti

Jaša Krč

Prstomet

Prstomet, kaj za vraga je to? Odgovor je lažji, kot bi človek pričakoval. Prstomet je namreč le uradno ime za igro, ki je med Slovenci sila popularna in jo več ljudi pozna pod imenom balinčki. Gre torej za tisto klasično igro, ki jo radi igramo na morju ali na piknikih, pri kateri tekmovalci tekmujejo v bližanju svojih ploščkov malemu balinčku.

Igrati se uradno ne reče »balinčki« iz preprostega razloga, saj bi jo tako namreč zlahka zamenjali z balinanjem, ki se igra na peščenih podlagi s kovinskimi krogli. Principa iger sta v osnovi enaka, vendar pri balinanju potrebujemo posebno površino, velik del zabave pa je tudi izbijanje krogel, prstomet pa lahko igramo na kakršnikoli ravni površini (zelo primeren je denimo kar asfalt), ploščki pa se pogosteje prekrivajo kot izbijajo. Prednik obeh iger je »škuljanje«, igra, ki so si jo izmislili pastirji iz slovenske Istre. Ti so z meti zblíževali kamenčke oz. »škulje«.

Danes se kamenčkov ne uporablja več. Za prstomet so v uporabi plastični ali gumijasti balinčki. Slednji so kvalitetnejši in bolj priljubljeni, saj se manj nepredvidljivo odbijajo od tal ali se po njih kotalijo. Ploščki so okrogli in imajo na sredini luknjo. Praviloma imajo površino nagubano v obliki krogov, ki so urejeni od sredine proti robu. Enako velja za manjši plošček oziroma balinček. Ta je za približno tretjino manjši od svojih večjih bratov, s katerimi ga kasneje skušamo prekriti.

Igralna podlaga ni strogo določena in je v veliki meri prepuščena domišljiji. V prijateljskih partijah se pogosto na njej najdejo celo kakšne ovire, kot denimo kamenje, veje, morda celo kakšna klop, če igramo v parku. Na uradnih tekmah pa je pogoj, da je površina (ne glede na podlago) ravna, pravokotne oblike, in na njej ni ovir. Igralno polje mora biti široko najmanj 2 metra in pol, dolgo pa najmanj 10 metrov.

Tekmuje se lahko posamezno ali v parih. Posamezno vsak od dveh tekmovalcev prejme po 4 ploščke enake barve (najpogosteje rdeče in modre, občasno lahko tudi zelene in rumene), pri dvojicah pa vsak v paru prejme po 2 ploščka. Z žrebom se določi, kdo bo začel. Srečnež, ki je dobil žreb, najprej v polje vrže malega balinčka, nato pa skuša bližati s svojim ploščkom. Če je njegov met pristal v polju, je na vrsti druga ekipa oz. drugi posameznik, ki skuša svoje ploščke vreči bližje balinčku, kot je to uspelo njegovemu nasprotniku. Ko mu to uspe, se ponovno zamenjata. Ko je bilo odvrženih vseh 8 ploščkov, se zabeleži rezultat. Zmagovalec dobi 1 točko za vsak plošček, ki je bližje balinčku

od najboljšega ploščka nasprotnika. Če sta recimo najbližje balinčku 2 rdeča ploščka, potem pa modri, bo rdeči tekmovalci dobili 2 točki. Igra se do 13 točk, dvobojev pa pogosto traja med 15 in 20 minut.

Kot je bilo omenjeno na začetku je že uradno ime te zanimive igre relativno neznano, redkokdaj pa tudi ve, da imamo Slovenci dobro organizirano prstometno ligo – oziroma, bolje rečeno, lige. Te so namreč kar tri: 1. moška liga, 2. moška liga in 1. ženska liga. Ekipe sestavljajo trije tekmovalci, zanimivo pa je, da so v vseh ligah dovoljene mešane ekipe – v moški ligi v kakršnikoli sestavi, v ženski pa morata biti v ekipi najmanj dve ženski. To pomeni, da je tretji tekmovalci lahko moški, v moški ligi pa lahko celo tekmujejo tri ženske, brez moškega člana.

Prstomet lahko brez slabe vesti ne označimo le kot igro – prstomet je šport. Poleg zmerne telesne aktivnosti temu botrujeta predvsem tekmovalnost in organizirana liga. Prekaljeni mački prstometu so z organizacijo le-te sicer zelo zadovoljni, radi pa potožijo, da ni pritoka mladih, ki bi želeli tekmovali z njimi in tako povečevati popularnost te slovenske eksotike. Zato brž na svetovni splet, dobrega strička Google vprašat, kje se lahko prijaviš, in se vidimo na naslednjem turnirju!

Matjaž Peklar
Miha Horvat

Orehova potica

V duhu praznikov in postavljanja novih izzivov sami sebi, sem se tokrat lotila peke izvirne slovenske sladice – potice. Danes poznamo že kar nekaj različic, od makove pa do medene potice, a za prvi poizkus se je bilo treba držati tradicionalnega orehovega nadeva. Pomaga, če imate pri roki starejše generacije, ki so skozi leta priprav že dobili nekaj izkušenj in lahko pomagajo z nasveti, bodisi koristnimi ali le z zbadanjem. Ena izmed zadev, ki jo velja upoštevati je, da morajo biti sestavine, pri katerih je na to opozorjeno, na sobni temperaturi oziroma toplejše. Potica sicer zahteva čas in kanček živcev, odpušča pa tudi kakšno napako, recimo pozabljivost, ki se konča s stopljenim maslom, ki ni bil dodan nadevu in čaka zaprt v mikrovalovni pečici.

Sestavine

Testo

- ▶ 600 g moke
- ▶ 1 žlička soli
- ▶ 4 rumenjaki (sobne temperature)
- ▶ 50 g sladkorja
- ▶ 1 žlica ruma
- ▶ cca 3 dl toplega mleka
- ▶ 300 g stopljenega toplega masla

Kvasec

- ▶ 20 g svežega kvasa
- ▶ ½ žličke sladkorja
- ▶ malo toplega mleka (manj kot 1 dl)

Nadev

- ▶ 400 g mletih orehov
- ▶ 200 g sladkorja
- ▶ 100 g masla
- ▶ 2 rumenjaka
- ▶ 2 dl sladke smetane
- ▶ 1 žlička ruma
- ▶ sneg iz odvečnih beljakov

- ▶ + 1 jajce za premaz potice pred peko

Priprava

- ▶ Tokrat za spremembo ne začnemo s prižigom pečice, temveč z vnaprejšnjim načrtovanjem, da imamo zagotovo dovolj časa za peko potice, saj bo zaradi vzhajanja to kar dolgotrajen proces. Nato presejemo moko v večjo posodo in na sredini naredimo jamico. Tja bo romal kvasec, torej: mešanica nadrobljenega svežega kvasa, sladkorja in toplega mleka. Tu velja opomniti, da če je mleko prevroče ali premrzlo, kvas ne bo vzhajal. Najprimernejša temperatura naj bi bila okoli 30 °C. Čez mešanico posujemo še kanček moke s strani, nato pa posodo pokrijemo s kuhinjsko krpo in pustimo, da nekaj minut vzhaja. Po robu, torej po moki, dodamo sol, rumenjake, sladkor in rum. V posodo počasi prilivamo mleko in mesimo testo. K mesenju potegnemo tudi kvas. Dodamo še tekoče toplo maslo in gnetemo testo, dokler ni gladko. Ko se testo spremeni v homogeno maso, ki deluje elastično in se med mešanjem sama ločuje od strani posode, je pripravljeno na počitek. Posodo pokrijemo s kuhinjsko krpo in jo v toplem prostoru brez prepaha pustimo vzhajati, uro do uro in pol. Pri nas je to kopalnica, ki zaradi vročine pralnega stroja funkcionira skoraj kot savna; ne sme pa to biti zraven radiatorja, saj potem testo ne vzhaja enakomerno.
- ▶ Medtem se lahko lotimo priprave nadeva. V primeru, da imate pri roki samo še ne zmlate orehe, ki so, mimogrede, občutno cenejši, jih preberite, da odstranite morebitne koščke lupin. Nato jih zdrobite. V večji posodi zmešamo skupaj sladkor, stopljeno maslo, rum in skorajda vse mlete orehe. Nekaj jih pustimo, da jih bomo po razmazanem nadevu posuli. Nato povrno sladko smetano. Pozor, sladka smetana se bo sprva pretvarjala, da se ji kljub temu, da je na vroči plošči, nič ne dogaja, nato pa bo kar naenkrat zavrela in ob počasni roki šla čez rob. Povrelo smetano nato prelijemo čez ostale sestavine. Vse skupaj premešamo in, ko se mešanica ohladi, dodamo še rumenjake. Iz beljakov, ki so nam preostali, naredimo sneg, ki ga prav tako dodamo mešanici. Nadev bi moral biti gost.
- ▶ Po preteklem vzhajalnem času lahko pričnemo ogrevati pečico na 230 °C in zvrnemo testo iz posode na pomokano površino. Testo zvaljamo tako, da je povsod približno enako debelo in celotno površino premažemo z orehovim nadevom, prav tako enakomerno. Na koncu čez posujemo še preostale mlete orehe. Tesno zvijemo v rolado.
- ▶ Potico nato previdno prestavimo v pripravljen pekač, torej namaščen in pomokan. Če uporabljate okroglega, velja tega prej zmeriti in za nekaj cm manj narezati rolado potice, da bo le ta lahko šla lepo v pekač. Potico nato premažemo z jajcem in prešpikamo. Pustimo vzhajati še kakšne pol ure.
- ▶ Potico damo v pečico in, ko na vrhu porumeni, znižamo temperaturo na 190 °C. Čas pečenja je približno 1 uro, potico pa lahko še pokrijemo s časopisnim papirjem ali alufolijo, da ne bo skorja preveč temna rjava.
- ▶ Ko je potica pečena, jo vzamemo iz pečice in premažemo skorjo s koščkom masla. Jemo, ko se ohladi, če smo neučakani, pa prej.

Vsi za enega, eden za vse

Večina umetnikov, ustvarjalcev in oblikovalcev bi se zagotovo strinjala, da se z umetniškim poklicem v današnjih razmerah v Sloveniji ni lahko preživljati. Vsaj ne, če se v te vode podaš sam. Popolnoma drugače bi torej bilo, če bi se neka večja skupina oblikovalcev in ustvarjalcev odločila za združitev, sodelovanje, v katerem bi vsak izmed njih prispeval svoj delež inovativnosti, unikatnosti in drugačnosti. Delali bi torej po principu: vsi za enega, eden za vse. S tem bi si močno olajšali delo v ekonomskem pogledu, saj si nihče ne bi belil glave z visokimi stroški, ampak bi si jih med seboj enostavno enakomerno razdelili.

Zamisli o ustanovitvi takšne skupnosti oziroma tako imenovane zadruga, ki je v tujini stalna praksa, je že nekaj časa nastajala v glavi ekonomista **Milana Vasiljevića**, pred dobrim mesecem pa mu jo je s pomočjo nadarjenih in nadobudnih oblikovalcev uspelo realizirati. »Najemina in ostali stroški so za posameznika enostavno previsoki, zato je bilo povezovanje smiselna rešitev,« je začetke zadruga komentirala ena od sodelujočih oblikovalk **Ema Salčinovič**. Prestolnica je tako od konca oktobra bogatejša za prodajalno Zoofa oziroma za nov prostor, v katerem se bodo ljubitelji mode lahko bolje spoznali s svojimi najljubšimi oblikovalci in ustvarjalci ter njihovimi izdelki. »Sploh ne moremo verjeti, kakšne naklonjenosti smo deležni, kar se tiče odziva ljudi,« je navdušeno povedala Ema Salčinovič, ki svoje odločitve, da se je pridružila kolektivu, nikakor ne obžaluje. Že na otvoritvi je Vasiljevič kot predsednik zadruga in idejni vodja celotnega zasnovanega projekta poudaril, da je bil njihov namen ob ustanovitvi v prvi vrsti dejstvo, da so lahko kot ustvarjalci samosvoji in lahko v tem prostoru razvijamo svoje ideje, hkrati pa verjamemo v ta projekt in v lepši jutri.

izdelek ali ga po želji naročil po dogovoru z oblikovalcem. Ti so v zadrugi namreč tudi prodajalci, saj želijo s takšnim načinom dela vzpostaviti in ohranjati stike s svojimi kupci. Hkrati je to poseben in cenejši način prodaje njihovih unikatnih izdelkov brez posrednikov, kar je ena največjih prednosti te prodajne galerije. »Predvsem mi je všeč, da sem v stiku s strankami, vidim njihove odzive in lahko tudi sama nadziram razstavní prostor,« pripoveduje Ema.

Za prodajnim pultom je vsak od oblikovalcev enkrat tedensko po pet ur, urnik pa je na voljo tako na Facebooku kot tudi na njihovi uradni spletni strani, ki jo trenutno še izpopolnjujejo. Posebnosti prodajne galerije bodo poleg neposrednega stika s kupci tudi različne prireditve oziroma dogodki z rednimi povabili slovenskih in tujih modnih oblikovalcev in drugih gostov, ki bodo strankam predstavili in povedali zanimivosti s področja ustvarjanja ter mode nasploh.

V zadrugi lahko obiskovalci trenutno izbirajo med trinajstimi znanimi blagovnimi znamkami slovenskih oblikovalcev in ustvarjalcev. Na prodajnih policah poleg Eminih izdelkov najdemo unikatne ročno oblikovane modne dodatke izpod prstov ustvarjalcev **Davida Almajerja, Eve Berce, Nine Holc, Janja Turnšek, Nine Škoberne, Tanje Drinovec, Urše Pirc, Marjete Pezdirec** in **Jake Kolarja**. V prodajalni pa ne smemo pozabiti na unikatna oblačila dveh znanih kranjskih modnih oblikovalk **Simone Kogovšek** in njenih barvnih kombinacij udobnega pletiva ter **Tine Pavlin** z njenimi pisanimi šivi ter barvitimi zankami, s katerimi prestopa meje klasičnega oblikovanja. Očitno kolektivno sodelovanje zelo pozitivno učinkuje na ustvarjalce, saj je Ema začela odkrivati tudi ostale razsežnosti v modnem oblikovanju. »Delo v skupini oblikovalcev me je spodbudilo, da sem izdelala tudi oblačila. Modno oblikovanje sem zaradi izdelave nakita nekoliko zanemarila, zdaj pa imam idealne pogoje in sem se tega z veseljem zopet lotila.«

Z oblikovalci sodeluje tudi fotografinja **Tania Mendillo**, vsi pa so prepričani, da se bo njihovo število v prihodnosti še povečalo, v kar pa ob vsej pozitivni naravnosti in energiji sodelujočih ne dvomimo.

Urša Kunstelj
Foto Vizije

Za kaj torej sploh gre?

Zoofa oziroma Zadruga z omejeno odgovornostjo + fashion in art je prostor, ki ga združeni oblikovalci želijo uveljaviti kot prostor novih sodelovanj, združevanj in povezovanj. Kot je že na otvoritvi poudarjal Vasiljevič, gre za prodajno galerijo, v kateri si bo posameznik lahko izbral in kupil svoj unikatni

KPZ Mysterium Kranj

Če ste se konec avgusta potikali po centru Kranja, ste lahko imeli srečo in so naključni ljudje okoli vas nenadoma začeli peti. Po Kranju je začela odmevati živahna afriška skladba imenovana O' Sifuni Mungu in mislili ste si: »To, flashmob!« A če vam ni uspelo izvedeti, kdo so bili ti ljudje s čudovitimi glasovi in energično dirigentko, vam lahko potešimo zanimanje – šlo je za Komorni pevski zbor (KZP) Mysterium Kranj.

KPZ Mysterium deluje že osmo leto in trenutno šteje **42 članov**. Pohvali se lahko z odlično in izkušeno dirigentko **Urško Štampe**, ki si je znanje pridno nabirala tudi v tujini. V Utahu je v okviru podiplomskega študija delovala kot asistentka trem zborom: The University of Utah Singers, The University of Utah A cappella choir in Women's Chorus. Prav tako se je udeleževala seminarjev, na katerih so svoje znanje delili svetovno priznani dirigenti. Korepetitorji oziroma spremljevalci na klavirju so **Daša Arhar, Erik Šmid, Eva Čeh, Gašper Jereb** in **Ziga Kert**. Naziv predsednice zbora nosi Olga Vrhunc, podpredseduje pa Janez Fabijan.

Začetek

Zbor je ustanovilo nekaj bivših pevcev zbora Osti Jarej, ki so Urško povabili k sodelovanju. Zatem so sestavili novo zasedbo in ustanovili novo društvo z njihovo ustanovno dirigentko Urško. Zbor tako deluje že 8 let in Urška je, po vrnitvi iz Amerike leta 2011, ponovno postala njihova dirigentka. Od takrat in vse do danes pa deluje kot umetniški vodja KPZ Mysterium.

Dirigentka šteje zboru v največji dosežek, da je zelo hitro prišel na zelo visoko raven. Prav tako že dalj časa ohranja to raven ter jo vsekakor sproti nadgrajuje. Mnenja je, da **sodi med boljše slovenske mešane zборе**. Ravno zaradi tega dobivajo povabila za koncerte in festivale tudi iz tujine in nikakor niso poznani le na slovenskih tleh, tudi ne samo evropskih, ampak kar svetovnih.

Kje vse so že prepevali?

Vsekakor največ nastopajo v Sloveniji, a vedno več tudi v tujini: »Poletni smo bili en teden na festivalu v Franciji, vabljeni smo bili na Japonsko, udeležili pa se bomo festivala v Gamingu, se pravi v Avstriji.« Seveda pa je vizija zbora vsekakor ta, da bi radi razveseljevali ljudi z glasbo in to na čim več krajih, državah in dvoranah. Zbor ima ob koncu leta tudi božična koncerta v Kranju in prestolnici, ki sta se odvijala ravno v teh dneh.

Vaja dela mojstra

Seveda je za doseganje velikih dosežkov, ki jim pritičejo, potrebno veliko vaje. Vsak pevec zbora je zavezan k udeleževanju vaj in raznih delavnic ter nastopov. Vaje imajo navadno enkrat tedensko po dve uri. Poleg tega je včasih potrebno priti na kakšno dodatno vajo, še posebej pred večjim nastopom. Enkrat letno, oziroma v kolikor se pojavi prosto mesto, organizirajo avdicije za talentirane pevce, ki v srcu nosijo željo po izražanju v zboru.

Zborovodkinja pravi o svojem delu, da je izredno kreativno: »Jaz se lahko v svojem poklicu zelo dobro izražam in veliko ljudi je odvisnih od mojih idej in kreativnosti. To me že od nekdaj fasciniira.« Da je hvaležna za svoje poslanstvo, najlepše pove s svojim vodilom: »**To kar počnemo je privilegij.**« K temu stremi tudi v stiku s pevci, saj je mnenja, da morajo biti ustvarjalci hvaležni za lepoto zborovske glasbe in se zavedati, da je biti del nje privilegij.

Sarah Majc

arhiv KPZ Mysterium

Slika pove več kot 1000 besed

V mesecu novembru je deseto obletnico obstoja praznovala foto sekcija Kluba študentov Kranj, ki že dekada redno fotografira vse KŠK-jeve dogodke in jih ažurno nalaga na fotogalerijo foto.ksk.si. Ob lepem jubileju smo se vrnili v same začetke foto sekcije, se z aktualnim vodjo Miho Horvatom pogovarjali o trenutnem stanju in vrgli pogled še v prihodnost.

Svoj jubilej je foto sekcija praznovala z **razstavo v prostorih Kluba študentov**, kjer si na oknih pred Info točko še vedno lahko ogledate kolaže fotografij iz desetletne zgodovine. Na otvoritvi je nekaj besed o samem nastanku spregovoril ustanovitelj **Anže Marn**. Skupaj z **Bojanom Okornom** sta, takrat oba ljubiteljska fotografa in računalničarja, prišla na idejo, da bi Klub študentov Kranj na spletu odprl fotogalerijo. To je bilo v času, ko so bila Četrtnja v svoji zlati dobi in pogosto so se slišale želje po fotografijah z vsakotedenskih četrtnikovih žurov. Tako so bile prve in najbolj obiskane galerije ravno iz Četrtnjan in s sobotnih Glasbenih tematskih večerov. Kot je zaupal Anže, je v najboljših časih fotogalerija **samo ob petkih prejela več kot 3000 avtentičnih obiskov** (iz toliko različnih računalnikov), kar pomeni, da je tisti dan skoraj vsak petnajsti Kranjčan obiskal foto.ksk.si. Velike zasluge za toliko obiskov Anže pripisuje ažurnosti, saj so z ekipo vedno poskrbeli, da so bile fotografije naložene že v ranih jutranjih urah.

Spomini na včeraj in želje za jutri

Tudi danes ekipa foto sekcije ohranja dobre temelje, saj se na internetu znajdejo fotografije iz praktično vseh projektov KŠK-ja. Skozi čas je bilo objavljenih nekaj **čez 3000 albumov in skupno več kot 150 000 fotografij**, zato je bilo za razstavo težko izbrati najboljše. **»Ob pripravljanju razstave smo vse nekdanje in sedanje člane sekcije pozvali, naj pošljejo vsak po nekaj svojih najboljših fotografij, ki so jih skozi leta objavili v galeriji, in doživeli precej dober odziv. Na panojih je tako razstavljenih 45 fotografij devetnajstih avtorjev,«** je o izbiri najboljših fotografij pojasnil vodja foto sekcije Miha Horvat. Za kvalitetno delovanje je seveda potrebna dovolj številčna in zagreta ekipa in tako trenutna fotografska **ekipa šteje 10 članov**. V zadnjem času jo je zaradi izgube študentskega statusa zapustilo nekaj članov, Miha pa pravi, da je vesel vsakega nadobudnega fotografa, ki bi se želel

preizkusiti. **»Pred dobrim mesecem sta se nam pridružila dva nova člana, še vedno pa vse mlade fotografe, ki bi se želeli pridružiti fotosekciji, vabimo, naj pošljejo mail s krajšo predstavitvijo na foto.sekcija@ksk.si.«** S časom obisk fotogalerije pada, za kar je po Mihovih besedah kriv predvsem razmah socialnih omrežij in pa pomanjkanje komentarjev pod fotografijami, ki so bili včasih pomemben del fotogalerije. Miha nam je zaupal še, kakšne so želje za prihodnost: **»V načrtu je prenova galerije z nekaterimi funkcionalnimi izboljšavami (večje fotografije, navigacija s smernimi tipkami na tipkovnici, prilagojenost mobilnim napravam). Trenutno še raziskujemo možnosti izvedbe, zato o časovnem okvirju zaenkrat ne upam govoriti.«**

Dobro podkovani v svet

Skozi čas je foto sekcija izoblikovala številne odlične fotografe, ki so, nekateri zgolj amatersko, drugi profesionalno, fotografiranje ohranili v svojem srcu vse do danes. Med nekatere najuspešnejše

in najbolj priznane sodijo **Luka Dakskobler, Matic Zorman** in **Rožle Bregar**. Luka si je za svoje fotoreportaže priboril že lepo zbirko nagrad, med drugimi je prejel priznanji Slovenia Press Foto za najboljšo fotoreportažo tako leta 2011 kot tudi 2013, Matic najbolj slovi po svojih avanturističnih potovanjih v Gazo, od koder se vselej vrača s presunljivimi fotografijami in tragičnimi fotoreportažami, Rožle pa s svojo skupino Vizualist slovi predvsem po fascinantnih posnetkih narave.

Poleg omenjenih je svoj deleč v mozaik prispevalo še mnogo drugih mladih fotografov, zaokroženo celoto desetletnega ustvarjanja pa si lahko ogledate na fotografijah, saj kot vemo – slika pove več kot tisoč besed.

Zan Sadar
Oto Žan

Kings of Leon – Mechanical Bull

Že odkar so se Kings of Leon pojavili na svetovni rock sceni s svojim prvim albumom *Youth & Young Manhood* leta 2003, so nepogrešljiv del rock glasbe. Po velikem preboju z albumoma *Because of the Times* in še posebej z *Only by the Night* (s hitoma *Sex on Fire* in *Use Somebody*) se od njih pričakuje samo še vrhunske izdelke. To jim je uspelo tako leta 2010 z albumom *Come Around Sundown*, pričakovanja pa niso bila prav nič nižja, ko so oznanili snemanje šestega studijskega izdelka.

Album *Mechanical Bull*, ki je izšel letos septembra, je že julija napovedal udarni singel *Supersoaker*, ki so ga na pot pospremili tudi z videospotom. Pesem je bila odlično sprejeta in je še bolj dvignila pričakovanja, ki pa so jih bratje in bratranec **Followill** upravičili s še enim uspešnim izdelkom. Album žanrsko ne odstopa od njihovega znanega zvoka, njihova formula kombinacije udarnih komadov z močnimi kitarskimi linijami in nežnih balad s specifičnim glasom pevca Caleba Followilla je še vedno uspešna.

Mechanical Bull poslušalcem prinaša enajst novih pesmi, na deluxe verziji pa najdemo še dva ekstra. Poleg že omenjenega prvega singla sta oboževalce navdušili predvsem baladi *Beautiful War* in še bolj *Wait for Me*. Prvega so nekateri kritiki opisali tudi kot daljnega sorodnika

komada *With or Without You* skupine U2. Ne smemo pa pozabiti niti na komada *Don't Matter* in *Temple*, ki se ju je v promocijske namene dalo slišati že pred izidom albuma. Oba odlikujejo vsečni kitarski rifi in odličen občutek za melodiko, ki ga premorejo člani skupine. Omembe vreden je tudi komad *Comeback Story*, ki ga poleg prej naštetih kvalitet zaznamuje predvsem posrečen verz v refrenu: »I walked a mile in your shoes / and now I'm a mile away and I've got your shoes.«

Album se da poleg izdaje na CD-ju dobiti tudi v vinilni izdaji, kar razveseljuje tudi lastnike gramofonov, ki jih je sploh med poslušalci rock glasbe vse več. Evropski poslušalci banda sedaj čakamo le še na potrditev poletnih koncertnih datumov in glasbena izkušnja tega albuma bo popolna.

Luka Stare

Svinjarija (Filth)

Škotski pisatelj Irvine Welsh slovi po romanih, ki se jih pojmuje za neprimerne za prenos na veliko platno in rahlo neprimerne nasploh, saj pogosto vsebujejo kontroverzne teme. Pred sedemnajstimi leti je *Trainspotting* uspešno uprizoril na velikem platnu Danny Boyle, letos pa je to uspelo Jonu S. Bairdu s *Svinjarijo*.

Film, prirejen po romanu iz leta 1998, predstavi Brucea Robertsona (**James McAvoy**), pokvarjenega bipolarnega policajca, ki pa je tudi alkoholik in odlični manipulator. V bitki za napredovanje v službi, s spletkami in lažmi poskuša spodbiti svoje sodelavce, ekipo detektivov (**Jamie Bell, Imogen Poots, Emun Elliot in Gary Lewis**), sredi raziskave brutalnega umora. Z vpletanjem v njihova privatna življenja jih obrača drug proti drugemu, se zraven neizmerno zabava, a vedno bolj zapleta v lastne izmišljotine, ki mu uhajajo izpod kontrole. Celotni situaciji ne pomagajo halucinacije, ki tekem zgodbe postajajo vedno bolj pogoste, in ki tako gledalce kot samega Brucea zmedejo o resničnosti nekaterih dogodkov. Kljub vsem moralno oporečnim rečem, ki jih Bruce naredi, skozi film vidimo tudi njegovo drugo, trpečo stran. To karakter naredi ranljiv in naši se bodo tudi gledalci, ki se jim bo Bruce zasmilil.

Že sam naslov filma, ki se sicer tudi nanaša na slabšalni izraz za policijo v Veliki Britaniji, vam razkrije veliko o vsebini, ki se ponša s temami nasilja, seksizma, rasizma – en dogodek je pravzaprav namig z Bruceove strani, homofobije, alkohola, droge ter veliko in še več seksa. Na momente težak film razbremenijo vmesni humorni vložki, seveda pa to ni film, ki bo všeč vsakomur.

Kljub temu, da *Svinjarija* sprva spomni na *Trainspotting*, s hitrim tempom in škotskim posmehovanjem samemu sebi, se kasneje razvije v samosvoj film. Pričakujete lahko predvsem vrtiljak čustev ter zabavno uro in štirideset minut. Po besedah avtorja, **Irvinea Welsha**, je režiser **Jon S. Baird**, ki je prav tako spisal scenarij, uspešno obdržal esenco originalnega dela. Da ni edini, ki na film gleda odobravajoče pa dokazujejo pozitivne kritike in razprodana predvajanja na festivalu Liffe.

Urša Bajželj

TV serija: Drakula

Globoko iz podzemlja je v leto 1881 prebujen transilvanski grof Vlad III. Tepes bolj znan kot Grof Drakula. V času viktorijanskega Londona se pod imenom Alexander Greyson (Jonathan Rhys Meyers) kot ameriški industrialist predstavi Drakula. Vampir, ki si želi prinesti luč napredka in tehnologije v temačne čase Britanskega imperija, kjer skrivnostno že 500 let vlada Zmajev red, ki potihoma drži v rokah prihodnost sveta.

V seriji igra pomembno vlogo tudi prof. Abraham Van Helsing, ki pa se tokrat ne bojuje z nadnaravnih pošastmi, ampak skupaj z Drakulo združita moči proti Zmajevemu viteškemu redu. Britansko-ameriška mini serija je bila premierno predvajana konec oktobra 2013 ter nam v prihodnosti zagotovo obeta še deset epizod.

V glavnih vlogah lahko zasledimo **Jonathan Rhys Meyersa**, ki je že poprej navduševal s svojo igrjo v seriji Tudorji in filmih kot so: *From Paris with Love*, *Misija nemogoče 3* in *Zadeni kot Beckham*. Kot Grof Drakula pa je pravi balzam za ženski del občinstva. Poskrbljeno pa je bilo tudi za moški del gledalstva z vrlo **Jessico De Gouw**, ki jo bolje poznamo iz serije *Arrow*, kjer je igrala negativko Heleno Bertinelli. Glede na to, da gre za eno izmed zgodb o prvem vampirju se poraja vprašanje, če bo zadovoljila svojo ciljno publiko, saj smo

od samega začetka pojava vampirjev v literarnem svetu prehodili dolgo pot. Tu je treba izpostaviti četrto scenaristov in ustvarjalcev serije, saj se niso distancirali od primarne zgodbe o Drakuli, dodali so moderni pridih in primerno gotso vzdušje ter spremenili nekaj malenkosti v zgodbi zaradi lažjega poteka dogodkov. Zgodba nam tako pokaže Drakulo v luči občutljivega, na nek način civiliziranega moškega, ki sem pa tja ubije kakšnega neznanca ali nasprotnika v sencah Londona.

Serija se je začela z obetavnim prvim delom, ki nam ponudi pravo količino informacij, da prebudi radovedneža v nas. Obeta se nam še kar nekaj dobrih zapletov in razkritij skrivnosti v življenju Drakule. Morda bomo celo videli hoditi Drakulo zunaj sredi belega dne.

Domen Žalac

Haruki Murakami – Hard-Boiled Wonderland and the End of the World

Tokrat mi je pod roke prišlo nekaj z malo bolj skritih in zaprašenih polic, a ker gre za meni izjemno ljubega japonskega literarnega zvezdnika, se pri obračanju strani nisem obotavljala. Eden izmed prvih Murakamijevih romanov *Hard-Boiled Wonderland and the End of the World*, katerega prevod v slovenščino še čakamo, je svetlobo japonskega sonca ugledal daljnega leta 1985, a brezčasna fantazijska pripoved se čudovito bere tudi dve desetletji kasneje.

Vzporedni zgodbi nas korak za korakom peljeta vse globlje v dva fantazijska svetova, kjer so podobnosti z realnostjo zgolj minimalne. Murakami v svojem značilnem discipliniranem slogu podrobno opisuje vse relevantne podrobnosti in bralcu počasi razkriva skrivnostni začetek zgodbe.

Hard-Boiled Wonderland je zgodba, kjer se vladni Sistem bori proti kriminalno naravnani Tovarni v tekmi za podatke. Sistem podatke hrani, Tovarna pa jih kraje in prodaja za velike vsote denarja. Vse skupaj se povezuje v skrivnostnem laboratoriju, kjer odkrivajo kako odstraniti zvok, s procesiranjem informacij pa se ukvarja Calcutec, eden izmed glavnih junakov. Na drugi strani pa je *End of the World* zgodba o zidom obdanem Mestu, kjer ljudje nimajo senc. Ker pripoved še ni dovolj bizarna, se v mestu pojavi tudi Bralec sanj,

ki v knjižnici sanje prebira iz lobanj, oziroma to početje šele spoznava s pomočjo knjižničarke. Pa bodi dovolj kratkega povzetka, da z razkrivanjem vsebine ne pokvarim elementa presenečenja potencialnemu bralcu.

Na prvi pogled nesmiselna zgodba hitro postane napeto in vznemirljivo branje. Haruki Murakami (*Kafka na obali*, *Ljubi moj sputnik*, *1Q84*, *Norveški gozd*, *O čem govorim, ko govorim o teku*) je že v svojih zgodnjih delih dokazal, da ima neusahljiv vir domišljije, ki bralca preseneča stran za stranjo. Poleg domišljije pa mimogrede navrže še kakšno modrost ali pa kaj japonsko-nenavadnega. Leta niso ovira, ostajam velik ljubitelj Murakamijevih del.

Petra Ajdovec

K ČETRRTKANJE

ŠTUDENT PODARI MI
TRADICIONALNA DOBRODELNA ZABAVA...
ZBIRAMO IGRAČE ZA PEDIATRIČNO KLINIKO!

KONCERT ŠUNDR BAND
19. 12. 2013
KLUBAR

ČETRRTKANJE
TEMATISKE
ZABAVE
TO LET

**Vesele decemberske
sobote v KluBaru**

sobota 7. 12.
**HAMO &
Tribute 2 love**

sobota 14. 12.
DOWN 2 MUSIC
Rock'n'roll & oldies night

sobota 21. 12.
JOŠKE VN
Predbožično-novoletni slovenski večer

sobota 28. 12.
MIRAN RUDAN
Zaključni žur 2013
KluBar KluBar KluBar

Si praznični navdušenec?

- Kdaj postaviš smrečico?**
  - Konec novembra/začetek decembra.
  23. decembra.
  - Sploh je ne postavim.
  - Postavljeno jo imam celo leto.
- Kako bi opisal svojo hišo med prazniki?**
  - Vonj po cimetu, lučke na vsakem vogalu, na mizi sveže pečeni piškoti, v kotu pa se baha velikanska smrečica.
  - Hiša kot hiša: ima stene, streho, okna in vrata.
  - Vse je razsvetljeno, ravnaš se po načelu več je boljše. Naj se tvoja hiša vidi iz vesolja!
  - V kotu stoji smrečica, včasih prižgeš tudi kakšno svečko.
- Kakšen je tvoj pogled na obdarovanje?**
  - Neumen običaj, ki le še bolj poudari socialne razlike.
  - Izvrsten način za risanje nasmeškov na obraze najbližjim.
  - Nevtralno.
  - Produkt potrošniške miselnosti.
- S katerim od teh imen se najbolje poistovetiš?**
  - Veseli december.
  - Spet-bom-brez-denarja december.
  - Spet-se-bom-zredil december.
  - Pijani december.

**BIOTEHNIŠKI
CENTER NAKLO**

VABILO K SODELOVANJU: 2. nagradni fotografski natečaj strokovne revije Moje podeželje

Potek nagradnega natečaja:

od 1. 12. 2013 do 28. 2. 2014 preko spletne pošte: moje.podezelje@gmail.com. Vse prejete fotografije bodo posredovane v arhiv fotografij strokovne revije Moje podeželje. Po izboru 3-članske komisije bo do 21. marca 2014 v ožji krog izbranih 10 fotografij. Od 1. aprila do 1. maja 2014 do 23.59 bo potekalo všečkanje najboljših 10 fotografij na Facebooku Biotehniškega centra Naklo. Vse tri zmagovalne in nagrajene fotografije, ki bodo na Facebooku imele največ všečkov (na dan 1. 5. 2014 ob 23.59), bodo objavljene v številki 10, ki bo izšla 19. 6. 2014. Zmagovalna fotografija bo objavljena na naslovnici te številke.

Tema natečaja: podeželje

razvoj podeželja, upravljanje podeželja, naravovarstvo, ekologijo, biotehniko, hortikulturo, urejanje krajine, živilstvo, prehrano, energetiko, ekonomiko in trženje podeželja, turizem, kmetijstvo, socialno dejavnost na podeželju ter na strokovno in poklicno izobraževanje

Tehnične specifikacije za fotografije

Vsak udeleženec lahko sodeluje na natečaju z največ dvema (2) barvnima fotografijama (zaradi objave zmagovalne fotografije na naslovnici je želen pokončen format). Fotografije se oddajo v digitalni obliki.

Nagrade: trije nagrajenci poleg objave fotografije v reviji dobijo bon za izdelke Biotehniškega centra Naklo (www.bc-naklo.si) v vrednosti 20 EUR.

Več informacij o natečaju dobite v Splošnih pogojih nagradnega fotografskega natečaja strokovne revije Moje podeželje na spletni strani revije (<http://www.bc-naklo.si/index.php?id=2433>).

Milena Jerala,
glavna in odgovorna urednica
strokovne revije Moje podeželje

Točkovnik:

1. a-3, b-2, c-1, d-4   2. a-3, b-1, c-4, d-2   3. a-1, b-4, c-3, d-2   4. a-4, b-1, c-2, d-3

Rezultati:

4-6:

Si človek, ki ga ne bi ganilo, če bi se Božiček zataknil v dimniku. Od nekdanj ti december ni pri srcu; ne mraz, ne sneg, ne praznični radio, ne darila. Kljub pritiskom družbe se ne vdaš, ampak trmasto tiščiš svojo voljo. Od Božička ne pričakuješ preveč, ker veš, da čez leto nisi bil ravno najbolj priden. Bo pa prihodnje leto boljše.

7-10:

Zadnji mesec tega leta je pač malce drugačen kot vsi ostali. Vsak dan bolj čutiš pritisk, ki se stopnjuje do 31. decembra in konča z novoletnimi zaobljubami. V tvojih letošnjih zaobljubah bodo nastopale razne obljube o delavnosti med šolskim letom, ki jih tako ali tako (enako kot prejšnje leto) ne boš izpolnil.

11-13:

Komaj že čakaš vse prireditve v decembru, vso kuhano vino, ki ga boš spil, vse snežake, ki jih boš naredil in ves šampanjec, s katerim boš nazdravil ob polnoči 31. decembra. Obožuješ svojo babico, za vse obilne večerje, ki jih pripravi. Darila že dolgo samevajo v kleti, nakupljena in zavita, na njih se že počasi nabira prah. Hvala bogu, veseli december je končno tu!

14-16:

Si popolnoma praznična oseba, obožuješ božič in vse kar je povezano z njim, vse božične zabave, vse božične likerje ipd. Bolj kot se vse sveti, več kot je lučk, bolj srečen je otrok v tebi. Idealen poklic zate bi bil Božiček, vse leto bi se v snežni deželi grel ob toplem ognju ob svoji ženi in kopici majhnih delavcev, nato pa le eno noč v celotnem letu delal. Kdo si pravzaprav ne bi želel take službe?

Nagradna križanka

Rešitev križanke oktobrske številke je bila: **JESENSKE BARVE**. Glavno nagrado; USB ključek Kluba študentov Kranj in novo klubsko majico, si je s pravilno rešitvijo priboril **Danijel Ilič**. Tolažilni nagradi, majici KŠK-ja, pa bosta prejela **Dušan Janc** in **Uršula Gorjanc**. Nagrajenci bodo nagrade prejeli po pošti. Rešitve decembrske križanke nam pošljite do 5. januarja prek obrazca na www.zapik.si.

				SESTAVILA MATEJA	PRIJAZEN, LAHKOTEN POMENEK	VRAŽNI OBESEK	PROSTOR, LOPA ZA AVTOMOBILE	ZAPIK	VIDMAR ANTON	NEKDANJI GENERALNI SEKRETAR OZNI KOFI	LIK IZ FILMA KEKEC	ANDREJ ČAPUDER
				OTOK V JADRANSKEM MORJU				HRANA V PASTI KVAČKANEC (ŽARG.)				
				KDOR OMAGA (REDKO)								
				REKA V SLOVENIJI					1. IN 5. ČRKA ABECEDE AM. SLIKAR WYATT			OMEJEN, NEUMEN ČLOVEK
				KOPALIŠČE NA MALLORCI NEPRUJETA OBČUTEK								
										NINA OSEENAR ŠPANSKO ŽENSKO IME		
ZAPIK	ANJA MRAK	PRVI SKLON, IMENOVALNIK	NAJVEČJI GRŠKI OTOK ZAČETNIK ONANJE					MESTO NA NIZOZEMSKEM SPOL, SPOLNI NAGON				
NEPREMOČLJIVA ŠPORTNA VETROVKA						ZEMLJI NAJBLIŽJA ZVEZDA						
						ODVETNIK	POČELO TAOIZMA					
ENOČLENIK					GL. MESTO GRČUJE MESTO NA OTOKU KUJUŠU						POPOLNO UJEMANJE	REMILU PODOBNA IGRA S KARTAMI
ZAPIK	ČAROVNIK, MAGIK RDEČECVETNI PLEVEL				HRV. SKLADATELJ KRSTO JOSIP VIDMAR			UDAREC S SEKIRO GR. BOGOVI VELIKANI				
ZNAČILNOST MINLJIVEGA										15. IN 1. ČRKA ABECEDE		
ALENKA NOVAK			AVTOMOBIL SPODNJA OKONČINA				5. IN 3. SOGLASNIK			ANTON NANUT REKA V Z. FRANCIJI		
NASLOV MONGOLSKIH VLADARJEV				NRAV. ZNAČAJ	NAUKO ZVOKU SMUČ. CENTER NA ŠVEDSKEM							
ZAPIK	NEVARNI PADAVINA FRANC KUNAVER					1. IN 14. ČRKA ABECEDE POVRŠINSKA MERA		GRŠKI POLOTOK ENAKI ČRKI				
ZNAČILNOST FIGURATIVNEGA												
GEOMETRUSKO TELO							GLASBENI INTERVAL					

Oven

Druga polovica decembra skriva prijetno presenečenje, prav tisto, ki ste ga podzavestno že dolgo pričakovali. Šolo bo neka oseba naredila prijetnejšo. Novo leto vam bo prineslo kar nekaj konkretnih sprememb, zato je december zajemite z veliko žlico in se prepustite toku. Najbolje se boste ujeli s kozorogom.

Bik

Prekrasni ste in vi to veste. Če vam kdo pove drugače, mu ne verjemite. Iskanje sanjskega moškega/sanjske ženske se bo kmalu zaključilo. Zvezde pravijo, da bo ta oseba prišla kmalu in bo imela enako število črk v imenu kot vi in eno črko manj v priimku kot vi. Barva meseca: bela z lisami črne.

Dvojčka

Kljub temu, da so vas prijatelji že večkrat pustili na cedilu, je sedaj pravi čas, da stopite do vsakega izmed njih in se mu zahvalite, da vam stojijo ob strani. Mesec za vas skriva še nekaj presenečenj. Držite se poti proti dolgoročnemu cilju. Hrana meseca: ananas.

Rak

Do sedaj vas je grela kapljica rujnega. To se bo decembra nehala, saj bo mesto flaše zamenjala ljubezen. Nikoli poprej še niste čutili, kar boste čutili proti koncu tega meseca. Saturn bo imel na vas pozitiven vpliv, vendar se pazite, da se ne boste preveč zanašali na to. Vi ste krojači vaše usode.

Lev

Če želite, da december mine s čim manj zapleti, nikar ne hitite in ne prehitajte dogodkov. Vesolje za vas skriva finančen spust proti novemu letu, po njem pa bo številka na vašem bančnem računu postajala večja in večja. Številka meseca: π

Devica

Odpustite prijatelju, ker zadnjič z vami ni mogel na koncert, odpuščanje je pot do sreče. Sreča se bo v drugi polovici meseca začela povečevati, klimaks pa bo dosegla prav na novoletni večer. Pričakujte nepričakovano. Če še niste pisali Božičku, je sedaj skrajni čas, hitro list v roke.

Tehtnica

Nikar ne razmišljajte koliko denarja boste porabili, saj denarnica že toži iz žepa po ponovni uporabi. Naredite to in peljite osebo, ki vam je že dolgo všeč na pijačo. V glavi imejte misel: kdor ne riskira ne profitira.

Škorpion

Strup vašega jezika bo v tem mesecu krepko užalil nekoga. Izogibajte se žaljivih besed, saj nikoli ne veste, kdaj vas kdo posluša. Kljub temu, da imate željo spremeniti svoj način oblačenja, tega raje ne storite, ampak raje počakajte na začetek novega leta. Naj pesem: Zapadel je prvi sneg.

Strelec

Mesec bo po na videz dobrem začetku za vas pripravil grenko spoznanje. Kljub vašim neuspехom v šoli, boste ta mesec srečni. Če ste oklevali do sedaj, preberite Zapik do konca, nato pa pojdite in plačajte kavo vašemu inštruktorju/inštruktorici matematike, ki vam je več kot olajšala težke šolske dni. Bodite samozavestni in se ne bojte nobenih ovir. Moto: samo enkrat se živi.

Kozorog

To bo vaš mesec. Izmed vseh nebesnih znamenj bo sreča najbolj naklonjena prav vam. Fantje, punc se boste še otepal, dekleta, ne čudite se, če se boste znašle na najboljših razprodajah, kjer bo prodajalec en super lušten model. Tudi s šolo boste kozorogi odlično shajali. Naj zimski šport: smučarski skoki.

Vodnar

Čaka vas prijetno presenečenje okoli 25. v mesecu. Oseba, ki vam je že dolgo všeč vam bo občasno pomežiknila, to naj vam bo znak, da je čas, da jo peljete na pijačo. Veseli december bo za vas prav zares vesel, saj boste novo leto preživeli v družbi najljubših oseb. Naj pijača: voda.

Ribi

Računalniške igre in zvezke pospravite za nekaj dni in užite zadnje trenutke leta 2013 s prijatelji in družino. Kmalu bo prišel dogodek, ki bo vaše življenje postavil na glavo. Luna vam bo bolj namenjena proti koncu meseca, zato s hujšanjem raje počakajte do takrat.

Rambo Amadeus & Two Winnetous

20. december, Kino Šiška
12 €

The Lucky Cupids – predbožični rockabilly žur

20. december, Bazan Kranj
5 € v predprodaji, na dan dogodka 8 €

Zmelkoow

21. december, Bazan Kranj
6 € v predprodaji, na dan dogodka 8 €

Hard rock koncert – TomCat in Contra Verse

21. december, Trainstation Squat
4 €

Jan Plestenjak

21. december, SGTŠ Radovljica
12 €

Čompe

22. december, SNG Drama Ljubljana
8 – 12 €

Leni Kravac in Balkan Boys

25. december, Bazan Kranj
5 € v predprodaji, na dan dogodka 6 €

Klemen Klemen + Vibe Department

25. december, Trainstation Squat
6 €

Smells Like K. Spirit – Nirvana Tribute

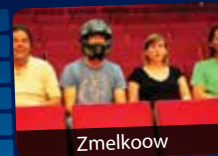
28. december, Bazan Kranj
6 € v predprodaji, na dan dogodka 8 €

Elvis Jackson, Srečna mladina, Joko Ono, Kvinton, Shutdown

30. december, Trg francoske revolucije, Ljubljana
brezplačno

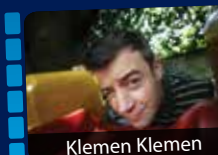
Rambo Amadeus & Two Winnetous

Zmelkoow

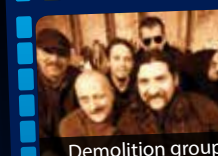
Jan Plestenjak

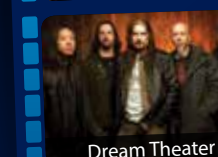
Klemen Klemen

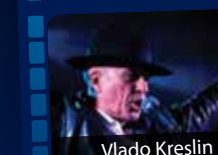
Elvis Jackson

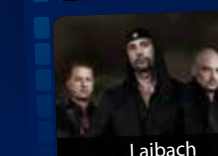
Demolition group

Dream Theater

Vlado Kreslin

Laibach

Demolition group

31. december, Trg francoske revolucije, Ljubljana
brezplačno

Pulcija (Sting in The Police Tribute) in Queen Real Tribute

1. januar, Kongresni trg, Ljubljana
brezplačno

Crvena Jabuka

18. januar, Cvetličarna Ljubljana
15 €

Iced Earth

24. januar, Kino Šiška
22 €

Dream Theater

4. februar, Hala Tivoli
33 €

Rolling Stones Tribute

14. februar, Hala Tivoli
19 – 22 €

Vlado Kreslin

14. februar, Žiri (Dvorana Svoboda) in 28. februar, Jesenice (Gledališče Toneta Čufarja)
15 €

Anna Calvi

27. februar, Kino Šiška
16 €

Letz Zep – Led Zeppelin Tribute

1. marec, Cvetličarna Ljubljana
18 €

Laibach

16. maj, Križanke
20 € (akcijska cena), nato 25 €

FOTOGALERIJA

H miha horvat; K ksaver šinkar; Z žiga zupan; O oto žan

Z INL: HK Triglav Kranj - EHC Bregenzerwald

K Svetovni dan boja proti AIDS-u

H Glasbeni tematski večeri – Ex-Yu Rock

K Koncert skupine Niet

Z Kuharska delavnica

H Slaščičarska delavnica, Cake pops

O Svetovni pokal o športnem plezanju, ženske v skupnem seštevku: 1. mesto Mina Markovič, 2. mesto Akiyo Naguchi, 3. Mesto Momoka Oda

K Tarok – 2. turnir

K KŠK-jev tečaj risanja

H KŠK-jev začetni tečaj Italijanščine

KŠK UGODNOSTI

PROTENEX

BADMINTON	9,00 EUR
MULTI IGRIŠČE	37,00 EUR
TENIS	10,00 EUR

ZAVOD ZA ŠPORT KRANJ

OLIMPIJSKI BAZEN	
Enkratna vstopnica	2,50 EUR

A2U BIKES

15% popusta pri nakupu in servisnih storitvah kolesarske opreme

FOTO BONI

izdaja digitalnega potrdila in razvijanje 4 fotografij **13,00 EUR**

RC VOGU

ODBOJKA NA MIVKI	6,00 EUR
SKUPINSKA VADBA	
mesečna karta - 8 obiskov	18,00 EUR
mesečna karta - 12 obiskov	26,00 EUR
BADMINTON	5,50 EUR
SQUASH	5,50 EUR
TENIS	4,00 EUR
SPINNING	
mesečna karta - 4 obiski	16,00 EUR
mesečna karta - 8 obiskov	24,00 EUR
ZUMBA	
študent (4 obiski)	10,00 EUR

REFLEKSNA MASAŽA BARBARA FAJFAR

20% popusta na vse storitve (razen storitev na domu)

MEDNARODNA ŠTUDENTSKA IZKAZNICA ISIC

12,20 EUR

SPORT & FUN

SKUPINSKA VADBA	
mesečna karta - 1 vadba tedensko	21,60 EUR
mesečna karta - 2 vadbi tedensko	30,60 EUR
mesečna karta - 3 vadbe tedensko	37,80 EUR
mesečna karta - neomejeno vadb	44,10 EUR
trimesečna karta - neomejeno vadb	107,20 EUR

GLASBENI CENTER RINGO

Individualni pouk glasbe	54,00 EUR
Najem glasbene sobe (4x 2 uri)	45,00 EUR

JANEZ PILATES

25% popust na vse karte

PLESNA ŠOLA MAESTRO

Mesečni tečaj hip hop in disco dance **40,00 EUR**

MALISA

15% popust na masaže in terapije, ter spinning vadbe

PROŠPORT

15% popusta na vse ugodnosti

VITACENTER

SKUPINSKA VADBA/SPINNING	
4 vadbe	18,00 EUR
8 vadb	28,00 EUR
mesečna karta - neomejena	36,00 EUR
SAVNA	
3 ure	9,00 EUR

KŠK

FOTOKOPIRANJE ČLANI

A4 ena stran	0,05 EUR
A4 obojestransko	0,07 EUR
A3 ena stran	0,09 EUR
A3 obojestransko	0,15 EUR
A4 ena stran barvno	0,45 EUR
A4 obojestransko barvno	0,82 EUR
A4 skeniranje	0,20 EUR
A3 skeniranje	0,41 EUR
vezava	0,51 EUR
vezava (ni fotokopirano pri nas)	1,53 EUR

LJUDSKA UNIVERZA KRANJ

SPLOŠNI TEČAJI TUJIH JEZIKOV	
80 ur	357,50 EUR

GSračunalniki.com

popust pri servisu računalnikov in nakupu računalniške opreme

KUNSTELJ FRIZERIJA IN KOZMETIKA

20% popusta pri frizerskih storitvah

PARKIRNE KARTICE ZA KRANJ

3,60 EUR

JUICEBOX KRANJ

10% popusta na vse artikle

MATEJA ŠPORT

15% popust na skupinske vadbe

SKB

pristopnina za spletno banko	
SKB NET	1,00 EUR

KONCERTI.NET

5% popusta pri nakupu aranžmajev

EVENTIM

prodaja kart

HRANILNICA LON

Pri odprtju PLONK računa ob prvem nakazilu podarjajo **20 EUR**

SAVATE

12% popust na mesečno članarino

FITNESS STUDIO IRENA

FITNES	
dopoldanska karta	18,90 EUR
popoldanska karta	18,90 EUR
SAVNA	8,50 EUR
SOLARIJ (9 min)	4,00 EUR
SQUASH	
dopoldan	4,80 EUR
popoldan	6,00 EUR

MESTNA KNJIŽNICA KRANJ

2,40 EUR cenejša članarina

MEGACENTER

20% popusta pri kombinirani vadbi, solariju, savni, badmintonu in squashu

ŠD ČRNI PANTER

mesečni tečaj kickboxa **30,00 EUR**

MAXXFIT

15% popusta pri fitnessu, aerobiki in kombinirani vadbi

TK TRIGLAV KRANJ

Zimska sezona	
1URA (PON - PET od 08.00 - 14.00)	6,50 EUR
1URA (VIKENDI, PRAZNIKI, cel dan)	13,00 EUR

MAXXIMUM SHOP

20% popusta pri nakupu športne prehrane

NEFIKS

neformalni indeks **6,00 EUR**

METKA ŠPORT (bivši Popaj)

fitnes - mesečna karta	20,00 EUR
skupinske vadbe(2x na teden	30,00 EUR
zumba(3 x na teden)	37,00 EUR
kombinirana karta	45,00 EUR
masaža hrbta	20,00 EUR
masaža celega telesa (60 min)	30,00 EUR
masaža celega telesa (90 min)	40,00 EUR

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

2,50 EUR cenejša vstopnica

ŠC VIDEMCE

TENIS	
1 ura dopoldne	3,00 EUR
1 ura popoldne	4,00 EUR
Sezonska dop. karta	50,00 EUR
ODBOJKA	
1 ura	6,00 EUR
Sezonska - 1 ura/teden	90,00 EUR
Sezonska - 2 uri/teden	180,00 EUR

KRVAVEC

Dnevna smučarska karta (pon-pet)	19,50 EUR
Dnevna smučarska karta (pon - ned)	23,50 EUR

Cenik velja od 11. 12. 2013. Vse cene so v EUR in že vsebujejo DDV.